СОВЕТ-РУМИН ДЎСТЛИГИ МУСТАҲКАМДИР!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

9-ЙИЛ ЧИҚИШИ № 122. (2155).

22 ИЮНЬ ЖУМА 1962 ЙИЛ

БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

Н. С. Хрушчев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясининг Румыния Халқ Республикасида бўлиши. Суратда: Н. С. Хрушчев ва Румыния Ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Румыния Халқ Республикаси Давлат советининг раиси Георге Георгиу-Деж Бухарест аҳолисини табрикламоқдалар.

ТАССнинг махсус фотомухбири **В. Соболев** фотоси,
(сурат фототелеграф орқали олинган).

БУХАРЕСТ СОВЕТ МЕҲМОНЛАРИНИ ТАБРИКЛАМОҚДА

БУХАРЕСТ, 19 июнь. ТАСС махсус мухбирлари **Д. Бочаров** ва **К. Кравченко** хабар берадилар:

Бугун Н. С. Хрушчев бошлиқ совет партия-ҳукумат делегацияси Бухарестдаги «Гривица рошие» («Қизил Гривица») заводи коллективи ҳузурида меҳмон бўлди. Делегацияга Г. Георгиу-Деж, И. Г. Маурер, Н. Чаушеску, Г. Апостол ва бошқа расмий кишилар ҳамроҳ бўлиб бордилар.

«Гривица рошие» темир йўлчилари Румыния ишчилар ҳаракати тарихида эски Руминиядаги террорга ва меҳнаткашларнинг аёвсиз эксплуатация қилинишига қарши олиб борган революцион курашлари билан машҳурдирлар. 1933 йилда темир йўлчилар нефтчилар билан биргаликда буржуа-помешчиклар тузумига қарши, мамлакатнинг империалистик давлатлар томонидан асоратга солинишига қарши, фашизмнинг йўлига ғов солиш учун Румыния Коммунистик партияси раҳбарлигида қаҳрамонона жанглар олиб борган эдилар.

Халқ ҳокимияти йиллари мобайнида «Гривица рошие» корхонаси тамомила реконструкция қилинди ва янги техника билан қуроллантирилди. Ҳозир бу ерда вагонлар ремонт қилинибгина қолмай, айни маҳалда нефть заводлари ва қоғоз-целлюлоза фабрикалари учун ускуналар ҳам ишлаб чиқарилмоқда.

Ишчилар завод ҳовлиси ёнида совет меҳмонларини самимий кутиб олдилар. Завод директори Думитру Мирон кекса ишчиларни ва инженер-техник ходимларни Никита Сергеевич Хрушчевга таништирди. Совет меҳмонлари ва уларнинг ҳамроҳлари маъмурий бинога кирдилар. Бу ерда завод раҳбарлари билан дўстона суҳбат бўлди. Н. С. Хрушчев коллективнинг иши, ишчиларнинг иш ҳақи билан қизиқди, «Гривица рошие» қандай маҳсулотлар ишлаб чиқараётганини суриштирди.

Шундан сўнг совет делегацияси ва румин ўртоқлар вагон ремонт ва механика цехларини кўздан кечирдилар. Совет делегациясининг бошлиғи монтажчи Ион Илие, токарлардан Николае Рэзбой, Героге Ене ва бошқа ишчилар билан суҳбатлашиб, уларга технология процесси тўғрисида саволлар берди.

Н. С. Хрушчев корхонани кўздан кечириб бўлгач, завод коллективига совғалар топширди.

Вагон ремонт заводининг байрамлардагидек безатилган кенг цехида митинг бўлди. Митингда «Гривица рошие» ишчиларидан ўн мингдан ортиқ киши қатнашди.

Н. С. Хрушчев, совет делегациясининг аъзолари ва Румыния раҳбарлари минбарга чиққанларида улар гулдурос, давомли қарсаклар ва румин-совет дўстлиги, КПСС ҳамда Румыния Ишчи партияси шарафига айтилган хитоблар билан кутиб олиндилар.

Завод партия ташкилотининг секретари Николае Александру, завод директори Думитру Мирон, 1933 йилдаги жангларда қатнашган ишчи Думитру Штефанеску совет халқи вакилларини табрикладилар.

Шундан сўнг, митинг қатнашчилари томонидан қизғин кутиб олинган Г. Георгиу-Деж нутқ сўзлади.

Совет делегациясининг бошлиғи Н. С. Хрушчев микрофон ёнига келади. Унинг мазмундор нутқи чуқур эътибор ва баланд руҳ билан эшитилди.

Г. Георгиу-Деж ва Н. С. Хрушчевнинг нутқлари гулдурос овация, «ура», «РХР — СССР!», «РИП — КПСС!», «Ишлаймиз, курашамиз, тинчликни ҳимоя қиламиз!» хитоблари билан тез-тез бўлиниб турди.

«Гривица рошие»даги митинг абадий ва бузилмас румин-совет дўстлигининг ёрқин намойишига айланиб кетди.

БУХАРЕСТ, 20 июнь. (ТАСС). Румыния Ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Румыния Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раиси Г. Георгиу-Деж кеча Бухарестдаги «Гривица рошие» заводи ишчиларининг митингида нутқ сўзлаб бундай деди:

Н. С. Хрушчев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси икки кундан бери румин халқи орасида турибди. Румыния ва совет делегациялари ўртасидаги музокаралар тўла ҳамжиҳатлик руҳида ўтмоқда.

Г. Георгиу-Деж Румыния ишчилар синфининг ва коммунистларининг Октябрь ватани билан, шонли Ленин партияси билан дўстлик ва бирдамлик традициялари ҳақида гапиради.

Румыния халқи Улуғ Октябрнинг бутун инсониятга очиб берган йўлидан дадил бормоқда. Ленинизмнинг ғолиб идеялари, деди Г. Георгиу-Деж, — Руминияда ҳам тантана қилмоқда.

Жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турган яна бир масала, у ҳам бўлса Германия проблемасидир. Иккинчи жаҳон урушининг қолдиқларини тугатиш ва шу тариқа Европа осмонини қоплаётган қора булутларни тарқатиб юбориш пайти келди.

Сўнгра КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади.

Н. С. Хрушчев ўз нутқининг бошида совет халқи, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси номидан митинг қатнашчиларини табриклаб, уларга муваффақиятлар ва бахт-саодат тилади.

Румыния халқи, деди Н. С. Хрушчев, совет халқига ўзининг қардошларча дўстлик ҳисларини ифодалаб, бизнинг делегациямизни қизғин, самимий кутиб олмоқда. Капиталистик мамлакатларнинг намояндалари буни тушунадилар, лекин очиқ эътироф қилишни истамайдилар, чунки буни эътироф қилиш социалистик ҳамдўстлигимизнинг монолитлиги тўғрисидаги, совет ва румин халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик тўғрисидаги ҳақиқатни халққа айтиб бериш демакдир.

Биз меҳнатсевар румин халқи билан фахрланамиз ва унга қойилмиз, у ўзининг фидокорона меҳнати билан жуда катта муваффақиятларга эришди. Эндиликда румин халқи социалистик заминда маҳкам турибди. Руминияда социализм саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам ғалаба қилди.

Сўнгра Н. С. Хрушчев халқаро аҳволнинг баъзи масалалари ҳақида гапирди. Биз, деди Н. С. Хрушчев, ёппасига ва батамом қуролсизланишни, ядро қуроли синовларини тўхтатишни муттасил талаб қилмоқдамиз. Афсуски, америкаликлар ва уларнинг Ғарбдаги шериклари ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги шартномани имзолашга ҳозирча рози бўлмаётирлар. Бу нарса эса, бизни ўз мудофаа қобилиятимизни мустаҳкамламоқ учун ракеталар, бомбалар ва бошқа воситаларни ишлаб чиқаришга мажбур этмоқда. Бизнинг бошқа иложимиз йўқ. Биз энг мукаммал ҳарбий техника ва ярoғ-аслаҳа билан қуролланган армияни сақлаб туришга мажбурмиз.

Америка ва Ғарбий Германия генераллари, деди сўнгра Н. С. Хрушчев, — нутқлар сўзлаб, фалонча қурол-ярoғ тўплаб қўйдик, Совет Иттифоқини емириб ташлай оламиз, деб мақтанмоқдалар. АҚШ президентининг ўзи, жаноб Кеннеди, баъзи ҳолатларда Қўшма Штатлар биринчи бўлиб ташаббус кўрсатиши ва Совет мамлакатига қарши ядро уруши бошлаб юбориши мумкин, деган гапни айтди. Биз буни ҳамиша эсда тутишимиз лозим, ўртоқлар. Бу гапни Америка президенти айтди, бу гапни америкалик генераллар айтмоқдалар, ҳозир НАТОда етакчи роль ўйнаб турган немис, гитлерчи генераллар айтмоқдалар.

Империалистлар бизга қарши уруш бошлаймиз, деб дағдаға қилмоқдалар. Лекин ҳозир аҳвол шундайки, улар уруш бошламасдан олдин бу урушнинг оқибати нима бўлишини яхши ўйлаб кўришлари керак. Улар орасида энг узоқни кўра оладиган кишилар шундай тўғри хулосага келмоқдаларки, бизнинг мамлакатимизга ҳужум қилиш ўз-ўзини ўлдириш бўлур эди, чунки биз шундай жавоб зарбаси бериш имкониятига эгамизки, бизнинг бу зарбаларимиз натижасида душманларимиздан ҳеч бир асар қолмайди.

Биз, деди Н. С. Хрушчев, АҚШ билан урушишни истамаймиз; биз америкаликларнинг устига бомбалар ташлашни истамаймиз, биз ҳеч бир халқнинг устига бомбалар ташлашни истамаймиз.

Биз социалистик мамлакатларда яшаб турибмиз. Сиз, жаноб империалистлар бизнинг бўстонимизга тумшуғингизни суқманг.

Биз бошқа халқларнинг ички ишларига аралашмай, ҳамма халқлар билан тинчликда яшашни истаймиз. Халқлар ўзларига кўпроқ маъқул бўладиган ижтимоий тузумни ўзлари танлаб олаберсинлар.

Социализмнинг қизил байроғи Америка Қўшма Штатлари устида ҳам ҳилпирайдиган вақт келади албатта, биз эртаги куннинг келишига қандай ишонсак, бунга ҳам қатъий ишонамиз.

Бу байроқни биз ўрнатмаймиз, балки бу байроқни Америка ишчилар синфининг ўзи, Америка халқи ўрнатади.

Биз, деди сўнгра Н. С. Хрушчев, АҚШга ва бошқа мамлакатларга ҳар иккала герман давлати билан Германия сулҳ шартномасини имзолашни ва шу асосда Ғарбий Берлинни эркин шаҳарга айлантириш масаласини ҳал этишни таклиф қилаётирмиз. Лекин улар билан бамаслаҳат бир фикрга келишга муваффақ бўлолмасак, у ҳолда биз сулҳ шартномасини Германия Демократик Республикаси билан имзолаймиз. Шу тариқа Ғарбий Берлиндаги оккупация режимига хотима берилади.

Бунга жавобан бизга уруш очамиз, деб дағдаға қилмоқдалар. Лекин шуни айтишим керакки, фақат ақлдан озган кишиларгина шундай қилишлари мумкин, чунки ҳозирги вақтда кнопкани босиб бизга қарши уруш бошлаб юбориш кнопкани босган кишиларга қарши ҳам кнопкани автоматик равишда босиб юбориш бўлади — ракеталар урушни бошлаганларнинг бошига ҳам бориб тушаберади. Бинобарин, фақат ўз-ўзини ўлдирмоқчи бўлганларгина уруш бошлаши мумкин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Румыния ишчи партияси бир-бири билан жуда қалин дўст ва улар ўртасида тўла якдиллик бор. Мамлакатларимизнинг ҳукуматлари ўртасида тўла ҳамжиҳатлик мавжуд.

Марказий Комитетлар ўртасидаги ва шахсан мен билан ўртоқ Георгий Георгиу-Деж ўртасидаги, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолари билан Румыния Ишчи партияси Сиёсий бюросининг аъзолари ўртасидаги муносабатлар ҳам жуда яхши, чинакам қардошлик муносабатларидир.

Халқларимиз ўртасида мустаҳкам, бузилмас дўстлик вужудга келди. Бизнинг мақсадимиз битта, у ҳам бўлса янги турмуш қуриш, социализм ва коммунизм қуришдир. Бу — халқларимизнинг муқаддас мақсадидир. Ишонаманки, биз бундан буён ҳам умумий сафда ёнма-ён туриб, биргаликда олға бораверамиз.

ОНЕШТЬ шаҳри (Бакэу области), 20 июнь. ТАССнинг махсус мухбирлари **Д. Бочаров** ва **К. Кравченко** хабар берадилар:

Н. С. Хрушчев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси Румыния Халқ Республикасига келганига тўрт кун бўлди. Делегация мамлакат бўйлаб сафарга чиқди. Делегациянинг бу сафарида Румыния ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Румыния Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раиси Г. Георгиу-Деж, Румыния Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси И. Г. Маурер, Румыния ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Н. Чаушеску, Г. Апостол ва Руминиянинг бошқа раҳбар арбоблари ҳамроҳ бўладилар.

Қарийб 300 километрлик йўлнинг бутун бўйидаги шаҳар, қишлоқларда, темир йўл станцияларида Румыния Халқ Республикасининг минг-минглаб меҳнаткашлари совет халқининг вакилларини шодиёна табрикладилар.

(Давоми иккинчи бетда).

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ

Бу йил областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари она-Ватанга камида 503 минг тонна пахта, 230 минг тонна каноп пояси, кўп миқдорда гўшт ва сут, шунингдек мўл-кўл сабзавот ва полиз экинлари ҳосилини етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Саноатчиларимизнинг ҳам белгилаган марралари жуда юксак. Улар йиллик планни 26 декабрда бажариш ва пландан ташқари мамлакат халқ хўжалиги учун кўп миқдорда турли хил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш мажбуриятини олишган.

Кўриниб турибдики, зиммамиздаги вазифалар жуда катта ва масъулиятли. Бу вазифаларни шараф билан бажариш даставвал бошланғич партия ташкилотларимизнинг ғайрат ва ташаббусига боғлиқдир. Бошланғич партия ташкилотларининг ишчанлик қобилияти қанчалик юқори бўлса, сиёсий, хўжалик ва маданий соҳаларда турган вазифаларни ҳал этишда шунчалик катта муваффақиятларга эришилади.

Бошланғич партия ташкилотлари коммунистларни ва партиясизлар оммасини улуғ коммунизм ишига садоқат руҳида тарбияламоқдалар, коммунистларнинг меҳнатдаги, корхонанинг, колхоз ва муассасаларнинг ижтимоий-сиёсий ва хўжалик ҳаётидаги авангардлик ролини муттасил ошириш тўғрисида жуда катта ғамхўрлик қилмоқдалар. Кўпгина бошланғич партия ташкилотлари коммунистик қурилишнинг навбатдаги вазифаларини ҳал қилишда меҳнаткашлар оммасининг чинакам ташкилотчилари бўлиб майдонга чиқмоқдалар, давлат планлари ва олинган социалистик мажбуриятларнинг тўла ҳамда ошириб бажарилиши учун олиб борилаётган курашга бошчилик қилмоқдалар. Улар саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг ички резервларини аниқлаш ва улардан фойдаланиш йўлида, фан ва техника ютуқлари, илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга жорий қилиш йўлида большевикча ғайрат ва қатъият билан кураш олиб бормоқдалар.

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг партия ташкилоти (секретари ўртоқ Мадалиев) ўз мавқеи ва ролини жуда яхши тушунган ҳолда иш олиб бормоқда. Дала ишларини комплекс механизациялаш, кадрларни танлаш, уларни жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш каби энг муҳим масалалар партия ташкилотининг доимо диққат-эътиборида турибди. Шу сабабли колхозда пахтачилик билан бир қаторда хўжаликнинг бошқа соҳалари ҳам комплекс ривожланмоқда. Бу хўжалик республикамиздагина эмас, балки Иттифоқ бўйича машъал хўжаликлардан бири бўлиб қолди. Худди шунингдек Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Янгиер районидаги «Коммунизм» колхозлари, «Ташкабель» ва «Чирчиксельмаш» заводларининг партия ташкилотлари ҳам жанговарлик билан зўр фаолият кўрсатиб ишламоқдалар.

Лекин шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, айрим саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида, колхоз ва совхозларда бошланғич партия ташкилотлари ўз ишларини паст савияда олиб бормоқдалар. Улар ишлаб чиқаришга актив таъсир кўрсатмаётирлар, маъмурият хўжалик фаолияти устидан назоратни етарли даражада амалга оширмаётирлар. Янгиликларни ўз вақтида пайқаб олиш ва қўллаб-қувватлаш, ишда жон куйдириш, ташаббус кўрсатиш, коллективни юз берган қийинчиликларни дадил енгиб ўтишга даъват этиш, қўлга киритилган муваффақиятларни амалий ишлар билан тинмай мустаҳкамлаш — ана шу энг муҳим хислатлар бир қатор партия ташкилотлари фаолиятида яққол кўзга ташланмаётир. Бунинг сабаби шундаки, айрим шаҳар ва район партия комитетлари бошланғич партия ташкилотларининг секретарларини танлаш, уларни қунт, сабот ва чидам билан ишга ўргатиш, тарбиялаш каби муҳим масалаларга етарли даражада эътибор бермаётирлар.

Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхоз партия комитетининг секретари ўртоқ Саидхўжаев область партия комитети ва район партия комитетида уюштирилган семинарларда бир неча бор бўлди. Бу семинарларда партия ва хўжалик масалалари кўрилган ва илғор партия ташкилотларининг тажрибалари ўртоқлашилган эди. Лекин коммунист ўртоқ Саидхўжаев ана шу семинарларда ўрганган янгиликларни ўз хўжалигида жорий қилиш, бутун партия ва хўжалик ишларини жонлантириб юбориш ўрнига бояги-боягича бепарво юраберган. Икки йил мобайнида партия комитетининг ҳатто иш плани ҳам тузилмаган, Хўжалик ва оммавий-сиёсий ишларни ўз оқимига ташлаб қўйган, уларнинг йўналишига таъсир ўтказишни истамаган бундай партком секретаридан нимани кутиш мумкин? Партком секретарининг қобилиятсизлиги умуман совхоз партия ташкилотининг иш фаолиятига салбий таъсир қилмасдан қолмади, албатта.

Бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик ва ишчанлик қобилиятини ошириш шаҳар ва район партия комитетларининг доимо диққат эътиборида туриши лозим. Энг яхши партия ташкилотларининг тажрибаларини оммалаштириш айниқса катта аҳамиятга эгадир. Шунга эришмоқ керакки, шаҳар ва район партия комитетларининг бюро йиғилишлари ва пленумларида бошланғич партия ташкилотларининг роли ва мавқеини ошириш масалалари вақти-вақти билан муҳокама қилиниб турилсин.

Бошланғич партия ташкилотлари ҳар бир корхона, ҳар бир қурилиш ташкилоти, ҳар бир колхоз ва совхозда ишнинг аҳволини ҳар тарафлама синчиклаб ўрганиб боришлари, камчиликларни туғдираётган сабабларни аниқлашлари ва уларни тугатиш йўлида зўр ғайрат ва сабот билан ишлашлари лозим. Танқид ва ўз-ўзини танқидни кенг авж олдириш, партия ва давлат интизомини ҳар тарафлама мустаҳкамлаш, бўшанглик, хўжасизлик ва исрофгарчиликнинг ҳар қандай кўринишларига шафқатсиз кураш олиб бориш — бошланғич партия ташкилотларининг шон-шараф ишидир.

ГЎШТ ҲАМ, СУТ ХАМ МЎЛ БЎЛАДИ

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАГИ «ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИНИНГ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ КУПАЙТИРИШ ЮЗАСИДАН ИШЛАБ ЧИҚҚАН ТАДБИРЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг аъзолари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан жамоат хўжалигини ривожлантириш соҳасида янги марраларни белгиладилар. Улар шу йилнинг ўзидаёқ пландагига нисбатан анча кўп миқдорда маҳсулот етиштириш, чорва маҳсулотлари таннархини арзонлаштиришга қарор қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Политотдел» колхози коллективининг бу тадбирларини маъқуллади ҳамда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлигига, область ва район партия комитетларига, обкомнинг партия ташкилотчиларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига, территориал ишлаб чиқариш бошқармаларига «Политотдел» колхози ишлаб чиққан тадбирларни ҳамма колхоз ва совхозлардаги колхозчи, ишчи ва хизматчиларга кенг тушунтиришни, шу асосда хўжаликларда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва унинг таннархини арзонлаштиришга қаратилган конкрет тадбирлар ишлаб чиқишни топширди.

Колхозимиз аъзолари партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини юксалтиришга доир чиқарган қарорларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг бутун халққа ва қишлоқ меҳнаткашларига қарата чиқарган Мурожаати колхозчиларимизни, мутахассисларимизни пахта, луб экинлари, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш учун янги резервларни қидириб топишга, янада унумли меҳнат қилишга илҳомлантирди.

Биз қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳалари — пахтачилик, лубчилик ва чорвачилик юқори даражада ривожланган бўлиши учун курашмоқдамиз.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан биз бу йил пландан ташқари 306 тонна пахта, 6730 тонна каноп пояси, 100 центнер каноп уруғи, 4000 центнер юқори сифатли гибрид маккажўхори уруғи етиштиришга аҳд қилдик. Йил охирига қадар 690 центнер мол гўшти, 800 центнер чўчқа гўшти, 320 центнер қўй гўшти, 120 центнер парранда гўшти етиштирамиз. Ҳаммаси бўлиб, 1930 центнер гўшт (сўйилган вазнида) тайёрланади. Бу — планда кўрсатилгандан 390 центнер кўпдир. Колхозда шу йилнинг июнь-декабрь ойлари мобайнида пландан ташқари 500 центнер сут, 485 минг дона тухум етиштирамиз.

Биз шу йилнинг ўзидаёқ ҳайдаладиган ҳар 100 гектар ер ҳисобига сўйилган вазнда 54,2 центнер гўшт, қишлоқ хўжалигига яроқли бошқа ерларнинг ҳар 100 гектари ҳисобига эса 11,7 центнер гўшт оламиз, Қишлоқ хўжалигига яроқли ҳар 100 гектар ер ҳисобига 265,3 центнер сут етиштирамиз. Дон экинлари экиладиган майдонларнинг ҳар 100 гектари ҳисобига 80 минг дона тухум оламиз.

1963 йилда пахта, луб. экинлари, гўшт, сут ва тухум етиштиришни янада кўпайтиришга эришамиз. Биз келгуси йилда гўшт етиштиришни 710 центнер ёки 1962 йилдагига нисбатан 37 процент кўпайтиришга эришамиз ва бу билан КПСС Марказий Комитети март Пленуми белгилаган биринчи марра — ҳайдаладиган ҳар 100 гектар ер ҳисобига 75 центнер, бошқа ерларнинг ҳар 100 гектари ҳисобига 16 центнердан гўшт етиштирилишини таъминлаймиз. 1963 йилда сут етиштириш 1000 центнер, тухум етиштириш 200 минг дона кўпаяди. Чорва молларни ширали озуқалар билан мўл-кўл таъминлаймиз. Маккажўхори майдонларининг ҳар гектаридан 2000 центнер кўк поя, 50 центнердан дон олинади. Нўхат, соя, беда, илдиз мева экинларидан мўл ҳосил олинади. Нўхат ўриб олингач, бу майдонларга маккажўхори экамиз ва шу орқали қўшимча равишда 20 минг центнер кўкпоя оламиз.

Чорвадорларимиз, мутахассисларимизнинг бутун диққат-эътибори озуқани тежаб, тўғри сарфлаш, чорва молларни яхши парвариш қилишга қаратилган.

Биз шу йилнинг охиригача ҳамма сигирларни механизация воситасида соғишга кўчамиз. Озуқа тарқатадиган аппарат сотиб олиб, фермадаги ҳамма ишларни комплекс механизациялаштирамиз. Ҳозир иккита сигирхонада сигирлар боғлаб боқилмоқда. Бу сигирхоналарни қайта ускуналаб, сигирларни боғламасдан боқа бошлаймиз.

Июль ойида 100 бош урғочи чўчқани боқишга мўлжалланган механизациялашган чўчқахона қуриб битказилади. Йил охирига қадар чўчқалар сони 1500—1700 бошга етказилади.

Август ойида эса 6 минг товуққа мўлжалланган механизациялашган паррандахона қуриб битказилади. Йил охирида бу паррандахонада тухум қиладиган 12000 та товуқ бўлади.

Мўл ва арзон озуқа жамғариш, фермаларни механизациялаш соҳасида белгиланган бу тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида биз гўшт таннархини шу йилнинг ўзидаёқ 31 процент, сут таннархини 33 процент арзонлаштиришга муваффақ бўламиз.

Натижада колхоз йил охирига бориб чорвачиликдан 505870 сўм ёки ўтган йилдагига нисбатан 61750 сўм кўп даромад олишни мўлжалламоқда. Чорвачиликдан 160936 сўм соф фойда оламиз.

Хўжалигимизда чорвачиликнинг ҳамма тармоқлари ҳозироқ рентабелли бўлиб қолди.

Бу йил биз колхозда балиқ урчитиш ва боқишни ташкил этдик. Йил охиригача 150-200 центнер балиқ оламиз.

Партиямиз бизга қишлоқ хўжалигини кескин ривожлантиришнинг йўлларини кўрсатиб бермоқда. Ана шунга амал қилаётган колхозчиларимиз қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни йилдан-йил кўпайтириб, унинг таннархини арзонлаштириб, юксалиш сари дадил қадамлар ташлаб бормоқдалар.

«Лекин фақат юксак харид нархларга умид боғлаш — ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи бошқа факторларини унутиб қўйиш, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда перспективани қўлдан бериб қўйиш демакдир».

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Мурожаатида айтилган бу сўзлар жуда тўғридир. Биз, агар ҳар бир хўжаликда фойдаланилмаётган резервлар ишга солинса, қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларини кескин ривожлантириш, давлатга ҳар қачонгидан ҳам кўп пахта, гўшт ва сут етказиб бериш мумкин деб ҳисоблаймиз.

М. Г. ХВАН, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг раиси. **С. КИМ,** партия ташкилотининг секретари. **Л. ЛИ,** маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи. **Р. КВОН,** сут соғувчи.

АВТОМОБИЛЬ ЙЎЛЛАРИ ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигига қарашли корхона ва ташкилотлардаги коммунистик меҳнат бригадаларининг аъзолари ва зарбдорлари бўлган ёшларнинг 19 июнда Ўзбекистон пойтахтида ўтказилган кенгаши «Коммунизм қурилишлари учун кўпроқ юк ташиб берайлик!» деган шиор остида ўтди. Шу куни Дзержинский номли Маданият уйининг залини автомашиналарнинг илғор шоферлари, авторемонт корхоналарининг новаторлари, йўл хўжаликларининг энг яхши ходимлари тўлдирдилар.

Докладчи — Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти ва тош йўллар министри И. В. Стрельцов, шунингдек сўзга чиққан Нукусдаги 51- автобаза шофери И. Асубоев, Қўйлиқ эксплуатация бошқармасининг йўл устаси М. Ҳакимова, Андижондаги автоколонна ишчиси З. Бадриддинов, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Иброҳимов, алоқа ходимлари, автотранспорт ва тош йўл ишчилари касаба союзи республика комитетининг раиси Ғ. Обидов ва кенгашнинг бошқа қатнашчилари автомобиль транспортининг кўпгина ходимлари ишлаб чиқаришда қўлга киритган муваффақиятлар ҳақида гапириб, республика халқ хўжалигида автомобиль транспортининг роли тўхтовсиз ошиб бораётганлигини айтдилар.

Кенгаш қатнашчилари гулдурос қарсаклар остида КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевга табрикнома қабул қилдилар.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, Ўзбекистон касаба союзлар совети, Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги ҳамда алоқа ходимлари, автомобиль-транспорти ва тош йўл ишчилари касаба союзи республика комитетининг Фахрий ёрлиқлари, шунингдек «Социалистик мусобақа аълочиси» значоклари билан мукофотланган республика автомобиль ва йўл хўжаликлари илғорларининг рўйхати кенгашда ўқиб берилди.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари Р. Қурбонов, М. М. Мусахонов, Ф. Е. Титов қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ ҚЎРИҚЛАШ — УМУМХАЛҚ ИШИ

Республикадаги партия, совет, маъмурий органлар ва жамоат ташкилотлари ходимлари активининг йиғилишидан

21 июнда Тошкентда Ўзбекистон ССРдаги партия, совет, маъмурий органлар ва жамоат ташкилотлари ходимларининг йиғилиши бўлди.

КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** йиғилишни кириш сўзи билан очди.

Йиғилиш қатнашчилари содиқ ленинчи, тинчлик учун, халқ бахт-саодати учун толмас курашчи ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумини гулдурос қарсаклар билан фахрий президиумга сайладилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари **Ф. Е. Титов** «Республикадаги партия, совет, маъмурий органлар ва жамоат ташкилотларининг жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш ва жамоат тартибини мустаҳкамлаш йўлидаги ишларининг аҳволи ва бу ишларни яхшилаш чоралари тўғрисида» доклад қилди.

Бизнинг жонажон партиямиз, дейди докладчи, КПСС XXII съездининг тарихий қарорларини оғишмай, қатият билан амалга ошира бориб, кенг меҳнаткашлар оммаси ўртасида зўр ташкилотчилик ва сиёсий ишлар олиб бормоқда, уларни юксак ғоявийлик, коллективчилик ва меҳнатсеварлик, ижтимоий бурчини англаш, коммунистик ахлоқнинг юксак принципларига қаттиқ риоя қилиш, Ватанга, улуғ ленинча идеяларга фидокорона хизмат қилиш руҳида тинмай тарбияламоқда.

Шу билан бирга КПСС Марказий Комитети бизда жамоат тартибини бузиш каби ярамас ҳоллар ҳали борлигини, жамоатчиликка зарар етказадиган, номуносиб ҳаёт кечираётган, социалистик мулкни ва гражданларнинг шахсий мулкини ўғирлаш, безорилик ва жиноят қилиш билан шуғулланаётган ва социалистик тузумга ёт бўлган ҳамда коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган ҳозирги даврда сира ҳам йўл қўйиб бўлмайдиган текинхўр унсурлар борлигини кўрсатиб, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, маъмурий органларнинг эътиборини шунга жалб этади. Партиянинг янги Программасида таъкидлаб ўтилганидек, социалистик қонунларга қаттиқ риоя қилинишини, ҳуқуқ тартибларининг ҳар қандай бузилишига хотима берилишини, жиноятчиликнинг тугатилишини, жиноятчиликни вужудга келтирадиган ҳамма сабабларни йўқотишни таъминлаш — кечиктириб бўлмайдиган вазифаларнинг биридир.

Партия ва ҳукуматнинг кейинги вақтларда қабул қилган бир қанча қарорларида ана шу муҳим сиёсий вазифани ҳал этишнинг амалий йўллари, форма ва методлари белгилаб берилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бу қарорларга амал қилиб, жамоат тартибини қўриқлаш масалаларига эътиборни кучайтирди, жиноятчиликка қарши курашни ташкил этишни янада яхшилаш ва прокуратура, суд ҳамда ички ишлар министрлиги органларининг фаолиятини такомиллаштириш учун бир қанча чоралар кўрди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети социалистик мулкни ўғирлаш, ошириб ёзиш, кўз бўямачилик, давлатни алдаш ва порахўрликка қарши курашга айниқса катта эътибор берди. Область, шаҳар ва район партия комитетлари бу масалаларга кўпроқ эътибор бера бошладилар.

Прокуратура, суд ва ички ишлар министрлиги органларининг жамоат ташкилотлари билан алоқалари яхшиланганлиги, социалистик ҳуқуқ тартибларини бузувчиларга қарши курашда жамоатчилик ролининг оширилганлиги бунинг бевосита натижаси бўлди.

Аммо, деб таъкидлайди докладчи, республикада жиноятчиликка қарши олиб борилаётган курашни қониқарли деб топиш мумкин эмас. Бунга асосий сабаб шуки, барча партия, совет ва жамоат ташкилотлари, шунингдек прокуратура, милиция ва суд ходимларининг ҳаммаси ҳам КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кўрсатмаларидан тегишли хулосаларни чиқариб олди, деб бўлмайди. Уларнинг бу соҳада олиб бораётган ишларининг даражаси партия XXII съезди илгари сурган катта талабларга жавоб бермаётир.

Кўпгина область, шаҳар ва район партия комитетлари жиноятчиликка қарши курашиш ва меҳнаткашларни жамоат тартибини қўриқлашга жалб этиш масалалари юзасидан қарорлар қабул қилганлари ҳолда, бу қарорларни ташкилотчилик ва сиёсий ёшлар билан мустаҳкамламаётирлар, бу қарорларни бажармаётган ва аслида бутун ишни ўз ҳолига ташлаб қўяётган коммунистларга нисбатан либералларча муносабатда бўлмоқдалар.

Докладчи ўз хулосаларини мисоллар билан тасдиқлаб айтадики, жумладан, Тошкент шаҳар партия комитети кейинги бир ярим йил ичида шаҳарнинг лоақал бир районида бўлса ҳам жиноятчиликка қарши кураш қандай олиб борилаётганлигини батафсил суриштириб билиш учун вақт топа олмади. Шаҳар партия комитети бу соҳада бошланғич партия ташкилотлари олдига ҳеч қандай талаб қўймай, ҳатто Тошкент милиция бошқармасида жиддий нуқсонлар бўлганига қарамай, бу бошқарма партия комитетининг фаолиятига эътибор бермади. Бухоро область партия комитети қабул қилган қарорлар ҳам қоғозга ёзилганича қолиб кетди.

Партия органлари прокуратура, милиция ва суд ходимларининг фаолиятини суст контроль қилмоқдалар, уларнинг хатолари ва нуқсонларига тоқат қилиб келмоқдалар. Баъзи партия комитетлари прокуратура ва суд органларининг ишларига кун сайин раҳбарлик қилиш ўрнига конкрет ишларни қараб чиқишга аралашмоқдалар ва КПСС Уставини нотўғри талқин қилиб, сансалорликка йўл қўймоқдалар, жиноят қилган ва қилмиши учун қонуний жавобгарликка тортилиши лозим бўлган коммунистларнинг ишини кўриб чиқишга баъзан либералларча қарамоқдалар.

Совет кишиларини коммунистик аҳлоқ руҳида тарбиялашда, индивидуализм, хусусий мулкчилик психологияси ва ўтмишнинг бошқа сарқитларига қарши курашда жамоатчилик ҳал қилувчи роль ўйнайди. Аммо, фактлар республикадаги партия органлари жиноятларнинг олдини олиш ва социалистик жамиятда яшаш қоидаларини бузувчиларга қарши курашга жамоатчиликни етарлик жалб этмаётирлар.

Республикада халқ дружиналари ва ўртоқлик судлари ҳали тузилмаган, ёки тузилган бўлса ҳам ҳеч қандай иш олиб бормаётган неча юзлаб корхоналар, қурилишлар, муассасалар, ўқув юртлари ва бошқа ташкилотлар бор. Ўзбекистон пойтахтида ҳам икки юзга яқин шундай корхона, муассаса ва ташкилотлар бор. Самарқанд областининг Нарпой, Жомбой, Иштихон районларида, Фарғона областининг Киров, Ленинград, Фрунзе, Марғилон районларида, Бухоро, Андижон областлари ва бошқа областларнинг бир қанча шаҳар ва районларида дружина ва ўртоқлик судларининг иши яхши уюштирилмаган.

Район ва шаҳар партия комитетларининг секретарлари етакчилик қиладиган район ва шаҳар штаблари халқ дружиналарининг ишида ташкилотчи марказ бўлмоғи керак. Лекин кўпгина район ва шаҳар партия комитетлари халқ дружиналари ва уларнинг штабларига раҳбарлик қилишни милиция ходимларига топшириб қўйганлар. Энг яхши дружиналарнинг тажрибалари умумлаштирилмаётир ва кенг ёйилмаётир.

Тарбия ишлари учун, коллективнинг маънавий холати учун партия, комсомол, касаба союз комитетларининг, шунингдек корхона, қурилиш, муассасалар, совхозлар, колхозлар ва бошқа ҳамма ташкилотларнинг жавобгарлигини жиддий суратда ошириш лозим. Айрим район партия комитетлари, милиция, прокуратура ва суд органлари ичкиликбозлар, безорилар ва бошқа жиноятчи унсурлар қандай коллективлардан чиқаётганлигини, бу коллективларда тарбия ва олдини олиш-профилактика ишлари қандай қўйилганлигини чуқур билиб олишга қизиқмаётганликлари мутлақо тоқат қилиб бўлмайдиган бир ҳолдир. Интизомнинг қандай аҳволда эканлигини, коллектив аъзолари социалистик жамиятда яшаш қоидаларига қандай риоя қилаётганликларини эътиборга олмай туриб, у ёки бу корхона, колхоз ва совхознинг ишига ишлаб чиқариш кўрсаткичларигагина қараб баҳо бериш ярамайди. Масалан, «Ташсельмаш» заводи илғор корхона деб ҳисобланади. Аммо, бу заводнинг айрим ходимлари ҳушёрхонага тушиб қолаётганликлари, баъзан эса жиноий жавобгарликка ҳам тортилаётганлиги корхонанинг ҳуснига-ҳусн қўшмайди. Ахир бу факт корхона дирекцияси ва партия ташкилоти ишчиларни тарбиялашга бепарво қараётганликларини исбот этмайдими?

Бутун куч-ғайратни аввало, қандай жиноятларга қарши курашга қаратиш керак? Даставвал социалистик мулкни ўғирловчиларга ва порахўрларга қарши курашга қаратиш лозим. Жиноий ишлар анализ қилиб кўрилганда жиноятнинг ана шу икки тури бир-бири билан кўпинча боғланиб кетганлигини кўрамиз. Аҳлоқий жиҳатдан бузилган айрим мансабдор кишилар пора олиш эвазига халқ бойлигини ўғирловчи фирибгарлар ва муттаҳамларни жавобгарликдан сақлаб қолишга уринадилар.

Маълумки, совет маъмурий-бошқарув аппарати янги типдаги аппаратдир. Бу аппаратнинг кадрлари халқ орасидан чиққан ва халқ учун ишламоқдалар. Бу ходимларнинг ғоят кўпчилиги соф виждонли ва ўз ишини яхши биладиган кишилар бўлиб, жамоатчилик олдидаги бурчларини жуда яхши биладилар, партия ишига астойдил содиқдирлар. Лекин шу билан бирга бир қанча жойларда масъулиятни сезмайдиган ва бузилган баъзи унсурлар порахўрлик ва ўғирлик йўлига ўтдилар. Масалан, кейинги вақтларда республикада маҳаллий саноат корхоналари, пахта тозалаш заводлари ва пахта тайёрлаш пунктларига, Ўзбекбирлашувнинг маҳсулот тайёрловчи ташкилотларига, вино тайёрловчи корхоналарга, қурилиш ташкилотларига, баъзи колхоз ва совхозларга ва ҳатто даволаш муассасаларига суқилиб кириб олиб, социалистик мулкни ўғирлаган шахслар фош қилинди ва жиноий жавобгарликка тортилди. Ана шу виждонсиз кишилар ўғирлик ва жиноий найранглар билан топилган маблағлар билан кўп бойлик тўпладилар, алоҳида боғлар, автомашиналар, қимматбаҳо мол ва ҳархил безак буюмлари сотиб олдилар, кайф-сафо қилдилар.

Муттаҳамлар ҳамманинг кўз олдида бойиб олганликларини кўрсатадиган мисоллар оз эмас. Лекин шундай бўлса ҳам баъзи прокуратура ва милиция органлари, бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, партия комитетлари ана шу ярамас ҳолларга ўз вақтида эътибор бермадилар. Бундан ташқари, айрим мансабдор шахслар муттаҳамларга қарам бўлиб қолдилар ва уларнинг жиноятларини яширдилар. Масалан, ҳаммага маълумки, Шаҳрисабз қушхонаси пунктининг собиқ директори Бурхонов ўзининг разил ишларини бемалол давом эттириш учун район партия комитетининг собиқ секретари Жўраев ва районнинг собиқ прокурори Мажидовнинг виждон ва номусини пора билан сотиб олган.

Порахўрларга, фирибгар ва муттаҳамларга қарши кураш сусайтирилганлиги, мансабдор ва моддий жавобгар шахсларнинг иши контроль қилиб турилмаганлиги натижасида ана шундай шармандали ҳоллар рўй берди. Бунинг учун милиция, суд ва прокуратура органлари зиммасига ҳам катта жавобгарлик юкланади. Улар суиистеъмолларга барҳам бериш соҳасида қониқарли иш олиб бормаётирлар ва жамоатчилик билан суст алоқа боғлаганликлари сабабли, меҳнаткашларнинг сигналларига кўпинча эътибор бермаётирлар. Уғирликларни келтириб чиқарадиган сабабларнинг бири шуки, илгари жиноий жавобгарликка тортилган виждонсиз, жиноятчи унсурлар баъзи министрликлар, бошқармалар, корхоналар, муассасалар ва бошқа ташкилотлар раҳбарларининг йўл қўйиб бериши, анқовлиги ва сиёсий беғамлиги натижасида моддий жавобгарлик лавозимларини эгаллаб оладилар. Фирибгарлар ва муттаҳамларга ҳамма йўлларни тамомила бекитиб қўйиш, порахўрларни умумхалқ нафратига сазовор қилиш, меҳнат қилмай бойлик тўплаш ишқибозларини шафқатсиз фош қилиб ташлаш керак. Жамоатчилик ҳар қандай инъом, чой пули, «магарич» беришга қарши ҳам шафқатсиз кураш олиб бориши, бундай фактларни ҳаммага аён қилиши, айбдорларга нисбатан қаттиқ таъсир чораларини кўриши керак.

Докладчи яна қуйидагиларни айтади: болалар боқимсизлиги ва назоратсизлигига қарши қатъий кураш олиб бориш, болалар назоратсизлигини тезликда ва қатъий равишда тугатиш — бутун жамоатчилигимизнинг ва маъмурий органларимизнинг кечиктириб бўлмайдиган муҳим ишидир. Партия, совет органлари, маъмурий органлар, халқ маорифи, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларининг ходимлари болалар назоратсизлиги масалаларига ўз муносабатларини ўзгартиришлари, бундай назоратсизликни келтириб чиқарадиган конкрет сабабларни тугатишлари керак.

Ичкиликбозлик ва безориликка қарши курашни кучайтириш — жамоат тартибини қўриқлашнинг энг муҳим ва энг зарур масалаларидан биридир. Ичкиликбозларга нисбатан муросачилик қилишга хотима бериш, жамоатчиликни уларга қарши қатъий отлантириш, спиртли ичимликлар сотишда тегишли тартиб ўрнатиш лозим. Бизнинг газеталаримиз ичкиликбозликка ва бошқа жиноий кўринишларга қарши ҳамиша ҳам дадил, объектив кураш олиб бормоқдалар, деб бўлмайди. Матбуот, радио ва телевидение ғоявий таъсир кўрсатишда катта куч эканлиги маълум. Хотин-қизларнинг ҳуқуқларини камситадиган турли жиноий ҳаракатларда ўз ифодасини топаётган феодал-бойларча муносабат сарқитларига ҳам қарши курашни кучайтириш керак.

Докладчи жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш учун кўрилиши зарур бўлган чоралар ҳақида гапириб, йиғилиш қатнашчиларининг эътиборини прокуратура, суд ва ички ишлар министрлиги органларининг фаолиятини янада такомиллаштириш, уларнинг жамоатчилик билан алоқасини мустаҳкамлаш масалаларига жалб этади. Қилинган ҳар бир жиноят жазосиз қолмаслиги тўғрисидаги ленинча кўрсатмаларни сўзсиз бажариш — ана шу курашнинг муҳим шартидир. Бу гапнинг маъноси шуки, ҳар қандай жиноятлар очиб ташланиши, айбдорларнинг ҳаммаси жазоланиши керак. Ҳар бир жиноий иш сансалорликка йўл қўймай оператив равишда ҳал этилиши керак. Прокуратура, суд ва ички ишлар министрлиги органлари ходимларини танлаш ва тарбиялаш соҳасидаги ишни анча яхшилаш, уларнинг фаолиятида ҳар қандай расмиятчиликни тугатиш зарур.

Жиноятга қарши умумхалқ кураши, деди докладчи сўзининг охирида, коммунистик жамиятни муваффақиятли суратда қуришимизнинг энг зарур шартидир.

* * *

Ўртоқ Титов доклади юзасидан музокаралар бўлди.

Янги, коммунистик жамият кишисини шакллантиришда бизнинг муваффақиятларимиз жуда катта, деди Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Қ. Муртазоев.** Партия коммунистик ахлоқнинг ҳар бир совет кишиси учун ҳаёт қонуни бўлиб қолишига эришиш йўлида қунт билан кураш олиб бормоқда. Лекин шу нарса сир эмаски, айрим гражданлар онгида ҳали ҳам сақланиб қолган ўтмиш сарқитлари ўғрилик, чайқовчилик, порахўрлик, муттаҳамлик, пиянисталик сингари жамоатчилик тартибига зид бўлган ҳолларни келтириб чиқармоқда. Бундай сарқитлардан қутила олмаган кишилар унчалик кўп эмас, лекин уларга қарши энг қатъий тарзда кураш олиб бориш керак, чунки улар ўз ҳаракатлари билан жамиятга зарар етказмоқдалар, иродаси бўш кишиларга ёмон таъсир ўтказмоқдалар.

Тошкентдаги кўпгина корхоналар ва муассасаларнинг коллективлари совет қонунларини ва социалистик турмуш нормаларини бузаётган шахсларни қайта тарбиялаш ва меҳнатга жалб қилиш учун актив кураш бошладилар. Шаҳарда тўрт юздан ортиқ жамоат тартибини қўриқлаш бўйича халқ дружиналари тузилди, ўртоқлик судлари ва жамоатчилик судларининг роли ошди. Бироқ, докладда тўғри кўрсатиб ўтилганидек, республика пойтахтининг партия, совет, маъмурий органлари ва жамоат ташкилотлари жиноятчиликка ва жамоат тартибини бузиш ҳолларига қарши курашни ташкил этиш соҳасида жиддий камчиликларга йўл қўйдилар.

Ҳозир Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ёрдами билан шаҳар партия ташкилоти ана шу камчиликларни бартараф этиш юзасидан қатъий тадбирларни кўрмоқда.

Коммунизмнинг нуроний биносини барпо қилаётган совет кишиларининг сиёсий ва меҳнат активлиги ғоят авж олган вазиятда безорилар, ўғрилар, текинхўрлар, порахўрлар ва бошқа носоғламларнинг ишларига айниқса тоқат қилиб бўлмайди, дейди Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари **С. М. Веселов.** Областнинг шаҳарлари ва районларида жиноятлар сони муттасил камаймоқда, жамоатчиликнинг жиноятчиларга қарши курашдаги роли ошмоқда. Бироқ, ҳали ҳамма иш қилиниб бўлди, деб бўлмайди. Кўпгина шаҳар ва район партия комитетлари жиноятчилар фош этилган корхоналар, муассасалар, колхоз ва совхозлардаги бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятини чуқур ўрганмаётирлар. Бошланғич партия ташкилотлари ҳарбир ножўя ишни, ҳатто, энг кўзга кўринмайдиган ишни ҳам коллектив муҳокамасига, жамоатчилик муҳокамасига қўйишни ҳали одат қилиб олмаганлар.

Нотиқ жиноий ишларни тугатишда жамоатчиликнинг роли нақадар катта эканлигини конкрет мисоллар асосида кўрсатиб берди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси **Г. Ф. Наймушин** сўзга чиқади. У айтадики, кўпгина жиноий ишлар буржуа идеологиясининг ёмон таъсири остида рўй бермоқда. Маълумки, империализм идеологлари, капиталистик разведка совет кишиларининг онгида буржуа хулқ атворини ва зарарли сарқитларни сақлаб қолиш ва жонлантириш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Уларнинг урунишлари беҳуда кетади, албатта. Бироқ, шу нарсани ҳисобга олмаслик мумкин эмаски, буржуа идеологиясининг таъсири натижасида сиёсий жиҳатдан етук бўлмаган ва ахлоқий жиҳатдан бузуқ бўлган айрим кишиларда бизнинг воқелигимизга нотўғри қарашлар, ижтимоий ҳаётга бепарво қараш, худбинлик, манфаатпарастлик, текинхўрлик вужудга келмоқда. Бу эса, баъзан жамоат тартибининг бузилиши ва давлатга қарши жиноятларнинг келиб чиқиши учун асос бўлмоқда.

Ўртоқ Наймушин турли қиёфадаги муттаҳамлар ва порахўрларнинг бемалол иш олиб боришларига ёрдам берган сабабларни батафсил таҳлил қилиб, айрим республика ва маҳаллий органларнинг кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасидаги ишларининг қониқарсиз бўлганлигини кўрсатиб ўтди.

Ўзбекистон ССР прокурори **Н. Ё. Ёқубов** ўз нутқида прокуратура органлари фаолиятини такомиллаштиришга оид бир қанча масалалар устида тўхталиб ўтди.

Жиноятчиларга қарши кураш ишига салбий таъсир кўрсатаётган жиддий камчиликлардан бири — тергов сифатининг пастлигидир.

Нотиқ прокуратура ходимларининг жамоатчилик билан алоқасини мустаҳкамлаш, жиноятчиликка қарши курашда барча маъмурий органларнинг жипслашиб ҳаракат қилишлари нақадар муҳим эканлигини таъкидлаб кўрсатади.

Каттақўрғон ёғ-мой комбинати ўртоқлик суди раисининг ўринбосари **Г. А. Епанешников** ана шу ўртоқлик судининг иш тажрибаси ҳақида гапириб берди. Бу обрўли жамоат органи составига коммунистик меҳнат бригадалари зарбдорлари ҳаракатининг қатнашчилари бўлган ишлаб чиқариш илғорлари, катта ҳаётий тажрибага эга бўлган кишилар кирган. Суд мажлислари жуда кўп ишчиларнинг иштирокида ўтказилади, бу эса, ишни тўғри таҳлил қилишга ёрдам беради. Суд қарорлари кенг кўламда эълон қилинади, бу қарорлар корхонанинг ҳамма цехлари ва участкаларида маълум қилинади. Ўртоқлик судига комбинатнинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари катта ёрдам кўрсатмоқда. Ана шу тадбирлар туфайли социалистик мулкни ўғирлаш, безорилик қилиш, меҳнат интизомини бузиш, маиший бузилиш ҳоллари кескин камайиб кетди.

Ўзбекистон ССР ички ишлар министри **Т. А. Жалилов** ўз нутқида айтдики, ҳуқуқ тартибларининг бузилишини тугатиш ва жиноятчиликка қарши кураш масалалари ҳали ҳеч қачон шу қадар сиёсий жиҳатдан ўткир қилиб қўйилмаган эди, чунки эндиликда бизнинг мамлакатимиз энг юксак онгли ва энг пок ахлоқли кишилар яшайдиган жамият — коммунистик жамият қурилишини кенг авж олдирган даврга кирди.

Ўзбекистон Ички ишлар министрлигининг органлари КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг кўрсатмаларини амалга ошира бориб, республика партия ташкилотининг раҳбарлиги остида ва унинг катта ёрдами билан, халқ дружиналари ва бошқа жамоат ташкилотлари билан биргаликда ҳаракат қилиб, жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш юзасидан бирмунча иш қилдилар. Бироқ, бу ишнинг даражаси КПСС XXII съезди қарорларидан келиб чиқадиган талабларга ҳали ҳам мос эмас. Кўпгина ички ишлар бошқармалари ўзлари хизмат қилаётган шаҳар ва районларда жиноятлар содир бўлишига кўникиб қолганлар. Баъзи жиноятлар очилмасдан қолиб келмоқда. Энг яхши милиция бўлинмаларининг тажрибаси яхши оммалаштирилмаётир. Социалистик мулкни талон-торож қилувчиларга ва порахўрларга қарши кураш сезиларли даражада кучайтирилган бўлса ҳам, ички ишлар министрлигининг органлари ана шу хавфли жиноятчилар ҳаракатининг пайини батамом қирқиш учун ҳали ҳамма зарур чораларни кўрмаётирлар.

Социалистик мулкни ўғирлаш, дейди ўртоқ Жалилов, кўпинча хўжасизлик, баъзи корхоналар ва муассасалар раҳбарларининг етарли контрол ўрнатмаганликлари натижасида рўй бермоқда. Ана шу камчиликлар ва нуқсонларни тугатиш — кўпгина хавфли жиноятчиларни замиридан маҳрум қилиш демакдир.

Андижон область партия комитетининг иккинчи секретари **А. П. Буреев** ўз нутқида айтдики, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш ва меҳнаткашлар ўртасида тарбия ишини яхшилаш юзасидан қилган кўпгина ишларига қарамасдан, растрата ва социалистик мулкни ўғирлаш фактлари областда ҳали ҳам тугатилгани йўқ, безорилик ҳоллари тез-тез учраб туради. Область прокуратураси ва милицияси ҳамма содир бўлган жиноятларни очишга эришгани йўқ.

Бунинг энг асосий сабабларидан бири шуки, жамоатчилик кучидан тўла фойдаланилмаётир. Айниқса ёшлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишлар суст олиб борилмоқда.

Ўзбекистон ССР Олий судининг раиси **У. Иброҳимов** бундай деди: Коммунистик партия социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш тўғрисида, одил судлов органлари фаолиятини янада такомиллаштириш тўғрисида муттасил ғамхўрлик кўрсатмоқдалар. Партиянинг тарихий XXII съезди қабул қилган КПСС янги Программаси, коммунизм қураётган жамиятда ҳуқуқ тартибларини бузишга ва жиноят қилишга ўрин бўлмаслиги керак, деб эълон қилди. Лекин жиноятчилик ҳали тугатилмаган экан, жамият учун хавфли жиноят қилган, социалистик турмуш қоидаларини бузган, ҳалол меҳнат қилишни истамайдиган шахсларга нисбатан энг жиддий жазо чоралари кўрилиши зарур.

Асосий эътибор, деб таъкидлайди нотиқ, жиноятларнинг олдини олишга қаратилиши керак. Жиноятни келтириб чиқарадиган сабабларни чуқур ўрганиш ва ўз вақтида бартараф этиш, кенг кўламда огоҳлантириш профилактика ишини олиб бориш лозим. Бунинг учун маъмурий органлар ўртасидаги алоқани кучайтириш, уларнинг жамоатчилик билан алоқасини мустаҳкамлаш зарур.

Республика суд органларининг ходимлари, дейди ўртоқ Иброҳимов, кейинги вақтларда жиноятчиликка қарши кураш соҳасидаги ўз фаолиятларини активлаштириб юбордилар. Лекин улар ўз ишларида ҳали кўпгина камчиликлар борлигини яхши англайдилар.

Кейинги вақтларда Қорақалпоғистонда жиноятчиликка ва жамоат тартибини бузишларга қарши кураш сезиларли даражада кучайди, бу муҳим ишга жамоатчилик кенгроқ жалб қилина бошлади, дейди Қорақалпоғистон область партия комитетининг иккинчи секретари **А. З. Завьялов.** Автоном республиканинг корхоналарида, колхоз ва совхозларида уч юздан ортиқ кўнгилли халқ дружиналари тузилган бўлиб, буларнинг кўплари жамоат тартибини сақлашда актив қатнашмоқда. Ўртоқлик судлари ҳам давлат интизомини мустаҳкамлаш, социалистик мулкни қўриқлаш юзасидан катта иш қилмоқдалар.

Бироқ, жиноятчиликка қарши кураш соҳасида айрим ижобий натижаларга эришилган бўлса ҳам, бу соҳада ҳали кўпгина камчиликлар бор. Қорақалпоғистон партия ташкилоти ана шу ва бошқа камчиликларни бартараф этиш учун зарур чораларни кўрмоқда.

Бухоро область прокурори **А. Т. Холмуҳаммедов** жиноятларнинг содир бўлишига ёрдам берувчи бир қанча сабабларни бартараф этиш зарурлиги ҳақида гапиради. Спиртли ичимликлар билан савдо қилишни тартибга солиш безорилик фактларини ва хавфлироқ жиноятларни камайтиришга кўп жиҳатдан ёрдам беради. Бухгалтерия ҳисоботлари ва ревизия иши соҳасида ҳам қатъий тартиб ўрнатиш керак.

Ҳуқуқ тартибларининг бузилишини тезроқ бартараф этиш учун, дейди Қўқон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **А. Ризаев,** шаҳар партия ташкилоти жамоат тартибини сақлаш, меҳнаткашлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни яхшилаш соҳасида жамоатчиликнинг ролини ошириш юзасидан бир қанча тадбирларни белгилади ва бу тадбирларни амалга оширмоқда. Бу ишда партия, совет, маъмурий органларга кекса коммунистлар катта ёрдам кўрсатмоқдалар.

«Шаргуньшахтстрой» комсомол ташкилотининг секретари **В. Хомяк** Шаргун халқ дружинасининг жамоат тартибини сақлаш соҳасидаги иш тажрибасини гапириб берди. Нотиқ дружиначилар безориларга, порахўрларга, социалистик мулк ўғриларига қарши қандай қилиб муваффақиятли кураш олиб бораётганликлари ҳақида гапирди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети маъмурий органлар бўлими секторининг мудири **С. Й. Грачев,** СССР Бош прокурорининг ўринбосари **Н. В. Логин,** ВЛКСМ Марказий Комитетининг инструктори **Б. Г. Фадеев** нутқ сўзладилар.

Йиғилиш муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Йиғилиш қатнашчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари М. А. Абдураззоқов, Г. А. Габриельянц, Р. Қурбонов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, С. Н. Усмонов, И. И. Федюнинский, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюро аъзолигига кандидатлар И. П. Бурмистров, Н. В. Мартинов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари И. В. Бабков, республика Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари И. М. Нажесткин, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари С. О. Азимов, Х. Эргашев, И. В. Марцинюк, СССР Олий судининг аъзоси В. Е. Панюгин иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

БУХАРЕСТ СОВЕТ МЕҲМОНЛАРИНИ ТАБРИКЛАМОҚДА

(Боши биринчи бетда)

Делегация Бакэу областининг энг йирик индустриал марказларидан бири Онешть шаҳрига келиши билан синтетик каучук комбинатига, нефть тозалаш заводига, «Борзешть» химия комбинатига борди.

Онешть шаҳри ўтмишда 3 минг аҳолиси бўлган бир қишлоқ эди. Ҳозирги вақтда Онештда 45 минг киши, шу жумладан 15 минг бинокор бор. Совет Иттифоқи бу шаҳардаги корхоналарни қуришда катта ёрдам кўрсатди.

Нефтни қайта ишлаш заводи ва бошқа объектларга керакли машина-ускуналарнинг деярлик ҳаммаси Совет Иттифоқидан келтирилган.

Саноат корхоналарининг ишчилари совет халқининг вакилларини самимий ва қизғин табрикладилар. Н. С. Хрушчев, совет делегациясининг аъзолари ва уларга ҳамроҳ бўлган Руминия раҳбарлари нефть-химия комбинатининг лабораториясини бориб кўрдилар.

Химия комбинатининг цехларидан бирида оммавий митинг бўлди. Бу митингни Руминия ишчи партияси Бакэу область комитетининг биринчи секретари Г. Рошу очди.

Комбинатнинг бош директори К. Сава, комбинатнинг инженери Г. Келару совет меҳмонларини табрикладилар.

Шундан кейин Руминия ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Н. Чаушеску нутқ сўзлади.

Митинг қатнашчилари совет партия хукумат делегацияси бошлиғи Н. С. Хрушчевнинг нутқини зўр иштиёқ билан тингладилар.

Н. С. Хрушчев ўз нутқининг бош қисмида самимий кутиб олганликлари ва дўстона меҳмондўстликлари учун митинг қатнашчиларига қизғин ташаккур изҳор қилди, уларга ва Руминия химия саноатининг ҳамма ходимларига совет халқининг самимий саломини топширди ва энг яхши истакларини билдирди.

Н. С. Хрушчев румин халқининг тинч ижодий меҳнатда, хусусан химия саноатини ривожлантиришда эришган муваффақиятларига юксак баҳо берди.

Карл Маркс ва Фридрих Энгельс бундан 100 йилдан кўпроқ илгари, деди Н. С. Хрушчев сўзини давом эттириб, эски эксплуататорлик тузумининг гўркови бўлган ишчилар синфининг тарихий ролини биринчи марта кўрсатиб берган эдилар.

Ишчилар синфининг революция ғалабаси учун олиб борадиган курашининг муваффақияти ишчилар синфи ва унинг партияси революцион курашнинг ҳамма формаларини қай даража эгаллаганлигига, уларнинг курашнинг бир формасини иккинчи формаси билан ғоят тез ва тўсатдан алмаштиришга қай даража тайёр эканлигига боғлиқдир. Капитализмдан социализмга ўтиш қайси формада содир бўлмасин, фақат революция йўли билангина амалга оширилиши мумкин, революция эса, синфий кураш демакдир.

Ҳозирги вақтда социалистик мамлакатларнинг халқлари бажараётган буюк ижодий зафарли ишлар уларнинг порлоқ келажак учун бошлаб юборган революцион курашининг бевосита давомидир. Янги дунёни барпо қилиш — кураш демакдир ва бу кураш ишчилар синфидан ва барча меҳнаткашлардан юксак онглиликни, фикр доирасининг кенг бўлишини, темирдек мустаҳкам ирода ва жипсликни талаб этади.

Руминия ишчилар синфи капиталистларга ва помешчикларга қарши оғир кураш йилларида юксак уюшқоқлик, жанговарлик намуналарини кўрсатган эди, Руминия ишчилар синфи ҳозир меҳнат фронтида ҳам шундай намуналар кўрсатаётганлигини кўриб, хурсанд бўлмоқдамиз.

Бизнинг мамлакатларимиз, деб сўзини давом эттирди Н. С. Хрушчев, илғор тажрибани кенг миқёсда баҳам кўрмоқдалар. Масалан, Руминия олимлари ва мутахассислари ацетилен ҳосил қилишнинг янги методини ишлаб чиқиш соҳасида ўз тажрибаларини совет химия саноати ходимлари билан ўртоқлашдилар. Совет Иттифоқи ҳам химия саноати корхоналарини қуриш учун Руминияга машина-ускуналар ва техника ҳужжатлари юбориб, ёрдам кўрсатиб келди ва кўрсатмоқда.

Н. С. Хрушчев яна қуйидагиларни айтди: Социалистик мамлакатларнинг халқлари ўзларининг буюк мақсадлари сари — социализм ва коммунизм сари дадил бормоқдалар, ер юзида мустаҳкам тинчлик бўлишини таъминлаш учун курашмоқдалар. Бизнинг мамлакатларимизга урушнинг кераги йўқ, бизга тинчлик керак.

Совет Иттифоқи ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун, ядро қуроли синовларини таъқиқлаш учун изчиллик билан кураш олиб бормоқда. Аммо Ғарб давлатлари зўр бериб қуролланишни тўхтатишни, халқаро кескинликнинг юмшатилишини истамаётирлар. Бундай шароитда, деди Н. С. Хрушчев, нутқини тамомлаш олдидан, социалистик мамлакатларнинг халқлари ўз бирлигини бутун чоралар билан мустаҳкамлашлари, ўз мамлакатларининг иқтисодий қудратини юксалтиришлари, социалистик лагернинг мудофаасини мустаҳкамлашлари ва такомиллаштиришлари лозим. Империалистлар шуни билиб қўйсинларки, улар социализм мамлакатларига ҳужум қилганларида қақшатғич зарбага учрайдилар.

ЮГОСЛАВИЯ ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИ ЎЗБЕКИСТОНДА

СССР Олий Советининг таклифига мувофиқ Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Югославия Федератив Халқ Республикаси Иттифоқ халқ скупшчинаси делегацияси 21 июнда самолётда Москвадан Ўзбекистон пойтахтига келди. Делегация составида скупшчина раиси П. Стамболич (делегация раҳбари), депутатлардан, П. Перович, А. Мугоша, Б. Шилегович, Х. Капетанович, Д. Мугоша, С. Ивич, Г. Николовски, Р. Давидович, Н. Кебрич, М. Келемен, М. Томашколар бор. Делегациянинг Совет Иттифоқи бўйлаб қилаётган сафарида СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси И. В. Спиридонов делегацияга ҳамроҳ бўлаётир. Айни вақтда Югославиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси Ц. Миятович ҳам Тошкентга келди.

Югославия, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэродромида меҳмонларни Ўзбекистон ССР Олий Советининг раиси М. М. Мусахонов, СССР Олий Советининг депутатлари З. Р. Раҳимбобоева, Қ. Муртазоев, С. Нуриддинов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари И. В. Бабков, республика Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари И. М. Нажесткин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов, республика Олий Совети Президиумининг секретари Р. Сахибоев, министрлар, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари, Ўзбекистон пойтахти партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, республика Олий Совети Президиуми, Ташқи ишлар министрлигининг масъул ходимлари ва бошқалар кутиб олдилар.

М. М. Мусахонов меҳмонларни Ўзбекистон ССР Олий Совети номидан табриклаб, Югославия парламент аъзоларининг Совет Иттифоқига келиши СССР ва Югославия халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни янада кўпроқ мустаҳкамлашга ёрдам беради ва бутун жаҳонда улуғ тинчлик ишига муҳим ҳисса қўшади, деб ишонч билдирди.

П. Стамболич Югославия Иттифоқ халқ скупшчинаси номидан сўзлаган жавоб нутқида Ўзбекистон халқини самимий табриклади. Биз меҳмондўст ўзбек юртига биринчи қадам қўйишимиз биланоқ, деди у, самимий кутиб олганлигингиз учун минатдорчилик изҳор қилишга ижозат бергайсиз. Биз Ўзбекистон халқига Югославия халқларининг самимий саломини топшириш шарафига муяссар бўлганлигимиздан ғоят хурсандмиз. Ўзбекистон халқи Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин қандай катта муваффақиятларга эришганлигини ўз кўзимиз билан кўриб ишонч ҳосил қила олишимиз биз учун жуда ёқимлидир.

П. Стамболич Социалистик Ўзбекистон шарафига табрик хитоблари айтди.

Югославия парламент аъзолари делегацияси шу куниёқ Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ё. С. Насриддинова ҳузурида бўлди. Меҳмонлар орасида Югославиянинг СССРдаги элчиси Ц. Миятович ҳам бор эди.

Ё. С. Насриддинова билан делегация аъзолари ўртасида дўстона суҳбат бўлди.

Суҳбатда СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси И. В. Спиридонов, Ўзбекистон ССР Олий Советининг раиси М. М. Мусахонов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари И. В. Бабков, республика Олий Совети Президиумининг секретари Р. Сахибоев ҳозир бўлдилар.

Шундан кейин меҳмонлар Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозига бордилар, колхоз аъзоларининг ҳаёти билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг биринчи бригадасига қарашли коммунист ўртоқ Абдураҳмон Султонов бошлик звенода ғўзалар барқ уриб ўсмоқда. 68 гектар майдондаги ғўзаларнинг деярли ҳаммаси шоналарини гулга айлантирмоқда. Звено бошлиғи — тракторчи ўртоқ А. Султонов ҳозирга қадар ҳамма майдонни икки марта комплекс парваришдан чиқарди. Суратда: (чапда) қатор ораларини учинчи марта культивация қилиш пайти (ўнгда) звено бошлиғи ўртоқ А. Султонов.

М. Шевелев фотоси.

„Тошкент ҳақиқати"нинг рейд бригадаси

ҚАРОВСИЗ БОҒЧАЛАР, БЕМЕҲР РАҲБАРЛАР

Биз Сирдарё районининг икки колхозида бўлдик. Икковида бирибиридан тубдан фарқ қиладиган икки хил ҳолни кўрдик.

Мана, Ленин номли колхознинг «Ҳақиқат» участкасидаги марказий боғчадамиз. Болалар боғчасига икки тарафи қатор терак билан қопланган аллеядан кирилади. Теракларнинг нариги тарафи кўкат, соя-салқин майдончаларда қувноқ болалар яйраб ўйнашарди. Боғча биносининг ичкариси эса худди болалар санаторийсиникидай шинам, озода, кенг, ёруғ. Биридан иккинчисига кириладиган хоналарни санаб, ҳисобига етолмайсиз. Оппоқ чойшаблар тўшалган кроватчалар қўйилган хоналарни кўрсатар экан:

— Бу болаларнинг ухлаш хоналари. 50 болани тарбиялаймиз, — деди мудира Марям опа ва у бизни болаларнинг турли-туман ўйинчоқлари билан безатилган кенг залга бошлаб кирди.

— Бу ерда болалар билан машғулотлар ва ҳар хил ўйинлар ўтказилади,— изоҳ берди мудира. Хуллас бино болаларнинг бошланғич тарбияси учун жуда мос қурилган, шунга яраша жиҳозланган. Кўриниб турибдики, бу ерда болаларни севишади, ардоқлашади. Шу сабабли ёш болали оналарнинг бемалол ишлаши учун катта имкониятлар яратилган. Буни кўриб хурсанд бўласан, албатта.

Аммо, Куйбишев номли колхозга келиб қаттиқ ранжидик. Колхознинг дала шийпонларидаги кўчма яслилар ҳақида гапирмай қўяқолайлик. Колхоз 16 бригададан иборат бўлса, шунинг айримларидаги, на номига кўчма ясли ташкил этилган.

Гапни марказий болалар боғчасидан бошлай қолайлик.

Атрофи дарахтсиз, тепасидан жазирама қуёш қиздириб турган диққинафас бостирма тагида 40 га яқин ёш бола тўпланиб олган. Тушки овқатланиш пайти эди. Якка-ю-ягона столнинг икки атрофига омонатгина тахта қоқилган. Бу жойга сиқилиб ўтирса, 10 бола зўрға сиғади.

Шу куни боғчага 39 бола келган экан. Уларнинг ҳаммаси навбати билан овқатлангунча 2 соатдан ортиқ вақт ўтди, аввалроқ овқат еганлар ҳам соя жой тополмай боғча ёнидаги шудгорга чопиб кетар, орқасидан тарбиячилар чақириб қоларди.

Энди болаларни ухлатиш керак эди. 2 та хона: бирига 14 тагина кроватча қўйилган, иккинчисига 6 та. 39 болага 20 кровать.

— Кроватнинг ҳар бирига икки болани ётқизамиз. Шунда ҳам болалар сиғмайди, яна 10 га яқин боламиз келмаган, бўлмаса улар 50 дан ошиб кетади,— дейди боғча мудираси ўртоқ С. Ҳамробоева куюниб.

Кроватчалар зич терилган, хонанинг ҳавоси дим.

— Ахир хонанинг деразаларини очиб шамоллатиб қўйсаларингиз бўлмайдими?— деб сўрадик:

— Деразанинг роми очилмайди, ошиғ-мошиғи йўқ. Айтавериб чарчадим, шу боғчанинг камикўстини тузатиб беринглар, деяверганимдан раисга ҳам, партконга ҳам, бухгалтерга ҳам хунук кўриниб қолдим,— деб ҳасратга тушиб кетди мудира.

Дарҳақиқат болалар боғчасини кўриб, у ердаги аҳволдан хабардор бўлган киши мудиранинг ҳасрати асосли эканлигига тўла ишонади.

Бу қандай раҳбарларки, колхоз аъзоларининг фарзандлари, шу коллективнинг келажаги—ёш авлоднинг тарбиясига шундай масъулиятсизлик билан қарашса-я.

Колхозда эса болалар боғчасини яхшилаш учун ҳамма имкониятлар бор. Бунинг учун зарур бино ҳам топиш мумкин. Чунончи, колхоз правлениесининг идораси жойлашган катта бинонинг иккинчи қанотидаги катта 3 хона, коридор, панжарадор айвонлар бўш. Бу болаларга муносиб жой эмасми, ахир!

Бу бинода пилла қурти боқилган экан, энди у бўшапти, лекин болалар боғчаси учун берилган бинода пилла қурти боқиб, бу жойни болаларга бўшатиб берилса бўлар эди-ку! Колхоз раҳбарлари (раиси Т. Ғуломов, партия ташкилотининг секретари Д. Бердибеков ўртоқлар) «болаларингизнинг чувур-чувурини нариёққа оборинг» дейишипти-ю, тарбиячиларнинг илтимосига қулоқ солишмапти. Колхоз бухгалтери ўртоқ А. Файзуллаев эса мудира идорага келиши билан тўнини тескари кийиб оладиган бўлипти. Яқинда халат дейишса, ўзларингизнинг ҳисобингиздан берамиз депти.

Боғчани ҳозирги жойидан тезда кўчириш керак. Чунки, у жой санитария-гигиена қоидаларига мутлақо жавоб бермайди. Сўнгра ҳамма зарур инвентарь ва ўйинчоқлар билан уни таъминлаш зарур. Бу иш эртага қолдириб бўлмайдиган жуда муҳим вазифа, тўғрироғи, колхоз раҳбарларининг биринчи даражали бурчидир.

Х. ИБРОҲИМОВА,
область халқ маорифи бўлимининг вакили.

М. АБДУЛЛАЕВА,
район партия комитетининг пропагандисти.

Ф. УСМОНОВА,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ТАКРОРИЙ ҚУРТ БОҚИШ

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериш учун аҳд қилган областимиз пиллачилари бу йил мамлакатга бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан бирга 12600 центнер пилла етказиб бериш мажбуриятини олган эдилар. Бироқ баҳорги пилла қурти боқиш ҳисобига бу мажбуриятни бажариш имконияти бўлмади.

Областимиз пиллачилари мўл ҳосил учун курашни давом эттириб такрорий қурт боқиш ҳисобига социалистик мажбуриятларни бажариш учун аҳд қилдилар. Ана шу мақсадда 10000 қути ипак қурти уруғлари инкубаторияларига қўйилди.

Ҳаммамизга маълумки такрорий қурт боқиш баҳорги қурт боқишга нисбатан анча ноқулай шароитда ўтади. Шунинг учун бир қатор қийинчиликларни енгишга тўғри келади. Такрорий қурт боқишни муваффақиятли ўтказиш учун нималарга эътибор бериш керак? Қурт уруғи очилтириладиган инкубаторияларнинг хоналари деворлари қалин, ери полсиз, ичи салқин, ариқ ёки ҳовузга яқин ерга жойлашган бўлиши керак. Хонага 5 — 7 сантиметр қалинликда қум тўкилиши лозим, бу намни нормал ҳолатда сақлаб туради. Қурт уруғи қўйиладиган инкубаториялардаги этажеркалар 1 ёки 2 қаватли бўлиши, пастки қавати ердан 40 сантиметр баландликда туриши маъқул.

Хонанинг ҳарорати 25 даражада ва намлик даражаси 75 — 80 процент бўлгани ҳолда қурт уруғи жонлантирилса, яхши натижага эришилади. Намликни нормал даражада сақлаш учун ерга сув сепиб, ҳўлланган материални ичкари томонга ёки эшиклар олдига осиб қўйилади.

Такрорий ипак қуртларини иложи борича катта, баҳаво, қалин деворли, салқин ва оқин сувларга яқин бўлган жойда боқиш тавсия этилади. Қуртхоналар 4 процентли формалин ёки икки процентли хлорамин билан дезинфекция қилинади, икки-уч кун яхшилаб шамоллатилиб сўнгра қурт боқилади. Қурт боқиладиган сўкчак ва этажеркалар ҳар бир қути қурт ҳисобига 60 квадрат метр ҳажмида тайёрланади.

Баҳорги қурт боқишда ишлатилган сўкчак этажеркалардан ҳам фойдаланиш мумкин. Бунинг учун сўкчакларни иссиқ сувда ювиб яхшилаб қуритиш кифоя.

Ипак қуртлари 1, 2, 3, 4 ёшда бўлганида хонанинг ҳарорати 25 — 26 даража, намлиги эса 70 — 75 процент, 5 ёшга кирганида ҳамда пилла ўраш даврида иссиқлик 24—25 даража ва намлиги 60—70 процент бўлиши шарт.

Хонада иссиқлик ва намликнинг нормал даражада бўлишини таъминлаш учун кечалари эшик ва деразаларни очиб шамоллатиш, тонг отишига яқин ва кечқурунлари, салқин тушишига яқин қуртхонанинг ичкариси ва ташқарисига сув сепиб туриш керак.

Кундуз куни хонанинг эшик ва деразалари ёпиб қўйилади. Форточкалари бўлса очиб қўйилади. Кундуз куни хонанинг ичига сув сепиш қатъиян ман қилинади. Чунки сувдан буғ кўтарилиб қуртларни сариқ касалга дучор қилиши мумкин. Қуртлар тўрт ёшга кирганидан бошлаб унга едириладиган барглар оқин ва тиниқ сувда ювилиб, суви селгигандан сўнг берилади. Ҳўл ҳолатдаги баргни қуртга бериш зарарлидир. Ортиқча барглар бўлса унинг устини ҳўлланган материаллар билан ёпиб қўйиш керак.

Ҳозир кўпчилик жойда ғўза зараркунандаларига қарши метил меркаптофос дорилари ишлатилмоқда. Ана шу заҳарли химикатлар тут баргларига ҳам теккан бўлиши мумкин. Бундай барглардан камида 25 кун ўтгандан сўнггина фойдаланиш мумкин. Акс ҳолда қуртларни заҳарлаб қўйиш мумкин. Ипак қуртлари тўрт ёшга киргунга қадар жуда оз барг истеъмол қилади. Шунинг учун бу ёшдаги қуртларни боқишда боғларда, томорқаларда, район ва шаҳар марказида жойлашган тут баргларидан келтириш ва едириш тавсия этилади. Ана шу давр ичида пахтазор майдонларнинг чеккаларидаги дориланган тут дарахтлари заҳарли хусусиятини йўқотади. Шуни эсда тутиш керакки, меркаптофос теккан тут барги оқин сувда ювилганда ҳам тоза бўлмайди.

Такрорий қурт пиллани тез ўрайди ва тез етилади. Шунинг учун тайёр бўлган пиллаларнинг қуришига йўл қўймасдан дарҳол териб олиш лозим.

Агар юқорида кўрсатилган агротехника қоидаларини тўғри амалга оширсак пилла тайёрлаш соҳасидаги олган мажбуриятимизни сўзсиз бажаришга эришамиз.

А. АЛИМОВ,
область ипакчилик бошқармасининг бошлиғи.

ХУРМАТИНИ БИЛМАГАН ЛЕКТОР

Киров районидаги янги Хисор маҳалласида бугун одатдан ташқари тайёрлик кўрила бошланди. Хонадонлардан вақтинча ёзлик чойхонага стол, стул келтирилди. Стол устига қизил алвонлар солинди. Бир неча киши уйма-уй юриб одамларни йиғиб келди. Янги, ҳали одамлари бир-бири билан яхши таниш бўлмаган маҳалладаги бу биринчи тадбир ўзгача туйиларди.

Соат 8. Маҳалла комиссияси Назар ака йиғилган одамларга қаради.

— Биз маҳалла активлари билан медпункт, қизил чойхона қураяпмиз. Дружина тузилди. Бу маҳалладаги ишимизнинг бир томони. Шу билан бирга маҳалла аҳолиси ўртасида тарбиявий ишларни ҳам олиб боришимиз лозим. Шу мақсадда бугун халқаро аҳвол ҳақида лекция ташкил қилдик. Сизларни шунга чақирган эдик, — деди у.

Маҳалла аҳолиси — бундан мамнун бўлди. Кимдир сўради:

— Лекторимиз келдиларми?

— Соат 8 га етиб келмоқчи эди, бир пас сабр қилинглар.

Соат саккиз ярим, тўққиз, тўққиз ярим бўлди. Лекин Киров район партия комитети ҳузуридаги сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятдан 210-номерли путёвка олган лектор, ТашГУ тарих факультетининг V курс студенти ўртоқ Жуман Мўминовдан дарак бўлмади. Ёш, мустақил ҳаётга энди қадам қўйиб келаётган бу лектор маҳалла меҳнаткашларини менсимади.

5 май куни «Узхозторг»нинг базасида ҳам шу хилда лекция ўтказишга тайёрлик кўрилди. Йиғилганлар лектор Ж. Мўминовни кута-кута тарқалишган эди. Киров район сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамият аъзоси Ж. Мўминов шундай интизомсизлиги билан танила бошлади. Ўз ҳурматини билмаган бу лекторни тартибга чақириб қўйиш керак.

Х. БОСИТ.

Тошкентдаги Октябрь революцияси номли заводнинг ғилдирак цехи партия ташкилотининг секретари В. В. Токарев (ўнгдан биринчи) агитатор токарь М. Ушаков, ишчи Х. Мирзаев ва мастер И. Талалаев ўртоқларга ишчилар ўртасида навбатдаги суҳбатни ўтказишда кўпроқ нималарга эътибор берилиши кераклиги ҳақида консультация бермоқда.

А. Абалян фотоси.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

☆ ☆ ☆

БАЙРОҚДОРЛАР

Депо коллективи зиммасига катта ва масъулиятли вазифалар юклатилган. Тошкент темир йўлига қарашли деярлик барча пассажир вагонлари шу ерда жорий ремонтдан чиқарилади. Депочилар ремонт ишларини бажаришда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар, топшириқларни муттасил ортиғи билан бажаришаяпти. Шу йилнинг ўтган ойлари учун белгиланган план ҳам анча ошириб адо этилди. Ишнинг сифати ҳам чакки эмас. Йил бошидан бери ҳали бирор марта рекламация тушгани йўқ.

Коллективнинг бундай муваффақиятга эришишида депо коммунистларининг ҳиссаси катта. Чунки улар етти йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш, ремонт ишлари сифатини яхшилаш учун изчиллик билан олиб борилаётган курашга бошчилик қилишмоқда. Ишлаб чиқаришнинг энг оғир ва мураккаб участкаларида меҳнат қилиб, ишда ҳаммага ўрнак бўлмоқдалар, бошқаларни ҳам ўз орқаларидан эргаштириб боришяпти, уларни баракали меҳнат қилишга рағбатлантиришаяпти. Кекса коммунистлар ўзларининг бой иш тажрибаларини ишга янги келган ёшларга қунт билан ўргатмоқдалар. Бу билан улар корхона ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг юксалишига эришмоқдалар.

Шундай кишиларнинг бири Петр Александрович Козиревдир. Деярлик 30 йилдан бери токарлик касбида ишлаб келаётган ўртоқ Козиревни «ҳар ишга қодир» деб, айтишади ишчилар. Бу жуда тўғри баҳо. Ўз ҳунарининг икир-чикирларигача пухта биладиган, у билан фахрланадиган Петр Александровичнинг ишлаётганини кўздан кечирган киши унга қойил қолади, ҳузур қилади. Сочларига оқ оралаган, ёши анча улғайиб қолган моҳир токарнинг ҳар бир ҳаракати маълум бир мақсадга қаратилган, кекса бўлишига қарамай, худди ёшлардек эпчил ва чаққон ишлайди, бутун борлиғи билан унга берилиб кетади.

Унинг қила олмайдиган детали йўқ. Тайёрланиши энг машаққатли бўлган қисмлар унга топширилади. Партия аъзоси деган улуғ номни кўп йиллик меҳнати давомида оқлаб келаётган донгдор токарь ана шу даргоҳда ишлаётганидан бери қандай деталларга ишлов бермади дейсиз: минглаб рессор ва подшипниклар, ўн минглаб турли катта-кичикдаги ўқ ва втулкалар қўлидан чиқди. Бу мураккаб деталларнинг ҳар бирида микромиллиметрлар ҳал қилувчи роль ўйнайди, андак янглишилса ёки ҳафсаласизлик қилинса борми, бутун қилган меҳнатинг зое кетади. Шунинг учун ҳам деталга ишлов бераётган вақтда Пётр Васильевичнинг бутун вужуди кўз-қулоққа айланади. Унинг бирор марта ҳам брак деталь ишлаб чиқарганини ҳеч ким эслайолмайди.

Меҳнатсевар токарь ижодий изланишда ҳам барчага ўрнак бўлмоқда, бир қанча рационализаторлик таклифларининг автори ҳисобланади. Унинг энг сўнгги таклифи тормоз башмаги ўқларини штамповка усули билан тайёрлаш ҳақида бўлди. Илгари бу детални ишлаб чиқариш учун жуда кўп меҳнат талаб қилинарди, унга бир неча станокда ишлов бериларди. Пётр Александрович бу детални штамповка йўли билан тайёрлаш учун мослама яратди. Бунинг афзаллиги жуда катта: кўплаб металл тежаб қолинади, деталга ишлов бериш операциялари қисқаради, меҳнат унумдорлиги эса ошади.

Ёш коммунист Маҳмуд Абролов ишидан ҳамма миннатдор. У депонинг гагановачи мастерларидан бири. Вагонларни жорий ремонт қилиш участкасида иш оқсайбошлагач Маҳмуд ана шу участкага ўтиб ишлашга қарор қилди. Ўзининг ишбилармонлиги билан участка коллективи ишини яхшилашга ёрдам берди. У ремонт ишларини пухта ташкил этди, ҳар бир ишчини уқувига қараб жой-жойига қўйди. Бунинг натижасида ремонт ишлари тезлашди, сифати яхшиланди. Маҳмуд Аброловнинг ўзи ҳам сира тиниб-тинчимайди, ҳар бир ремонтчининг ишидан хабар олиб туради, зарур бўлганда маслаҳатлар беради, ўзи ҳам ёрдамлашиб юборади.

Коммунистлардан пневматик болға машинисти Александр Васильевич Фролов, слесарь Петр Богдушин ва бошқа ўртоқлар ҳам йиллик планни муддатидан илгари бажариш юзасидан коллектив олиб бораётган курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар.

Бундай коммунистлар Тошкентдаги биринчи вагон деposида ўнлаб топилади. Уларнинг ҳар бири ҳақида ҳам илиқ сўзлар айтсанг арзийди.

М. МАҲМУДОВ.

ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

Цехимиз коллективи етти йилликнинг тўртинчи йил топшириғини муддатидан илгари бажариш, йил охиригача коммунистик меҳнат цехи деган шарафли номга сазовор бўлиш мажбуриятини олган эди. Партия ташкилоти цехимиздаги барча ишчиларнинг куч-ғайратини ана шу мажбуриятни бажаришга сафарбар этди.

Цех партия аъзоларининг умумий йиғилишида давлат планининг бажарилиши ва социалистик мусобақанинг натижалари вақтивақти билан муҳокама қилиниб турилди. Қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши устидан қатъий контроллик ўрнатилди. Бу цех раҳбарлари, мастерлар ва бригадирларнинг ўз вазифаларига нисбатан масъулиятларини оширди. Ҳар куни тушки дам олиш вақтида цех коллективининг кечаги бажарган иши якунлари ишчиларга маълум қилиб турилди.

Ана шундай тадбирлар туфайли коллективимиз йиллик ишлаб чиқариш планини корхонада биринчи бўлиб бажарди. Шу кунларда эса етти йилликнинг бешинчи йили ҳисобига маҳсулот тайёрлаяпмиз. Мана беш ойдан бери завод кўчма Қизил байроғини ўз қўлида сақлаб келаётган ишчиларимиз шу кунларда янада зўр ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилмоқдалар.

Беш ой давомида меҳнат унумдорлиги белгиланганига нисбатан 22 процент ошди, маҳсулот таннархини камайтириш ҳисобига бир неча минг сўм маблағ тежаб қолинди. Брак маҳсулот ишлаб чиқариш тамомила барҳам еди.

Яқинда коллективимиз ҳаётида қувончли воқеа содир бўлди. Завод маъмурияти, партия ва касаба союз комитетлари коллективимиз зиммасига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарганлиги учун унга корхонада биринчи бўлиб коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли ном бердилар. Бу ҳар бир ишчининг, ҳар бир коммунистнинг ишлаб чиқариш тақдирига нисбатан масъулиятини янада оширди. Коллективимиз ва унинг авангарди коммунистлар ана шу шарафли номни оқлаш учун бундан буён ҳам бир тан, бир жон бўлиб меҳнат қилади.

В. ТОКАРЕВ,
Тошкентдаги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи ғилдирак цехи партия ташкилотининг секретари.

ЦЕХИМИЗ КОММУНИСТЛАРИ

Давлат планларининг муваффақиятли бажарилиши, маҳсулот сифатининг яхшиланиши асосан янги техника воситаларини жорий қилишга, прогрессив технология ва илғор иш методларини кенг қўлланишга боғлиқ. Бу ҳаммага аён. Шунинг учун ҳам бошланғич партия ташкилотимиз ўзининг кунлик фаолиятида ана шу масалаларга катта эътибор бераяпти. Партия бюроси ҳар бир коммунистнинг янги техникани жорий қилиш, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш учун актив курашчи бўлишига эришишга ҳаракат қилаётир.

Шунинг учун ҳам узлуксиз вулканизация агрегатларини жорий қилишга киришилганда бу иш партия бюроси, цехдаги барча коммунистларнинг диққат марказида турди. Бу агрегатларни монтаж қилишнинг бориши ҳақидаги масала бир неча марта партия бюроси йиғилишида муҳокама қилинди. Бу ишни тезлаштириш учун тегишли тадбир белгиланди. Натижада агрегатлар муддатидан анча илгари ишга туширилди ва қўшимча равишда ўнларча тонна оғир шланг кабеллари тайёрлаш имкони туғилди.

Коммунистларнинг ташаббуси билан резина қориштирадиган машиналардан резинани кабель ишлаб чиқарувчи агрегатларга, ҳатто складга узатиб беришни комплекс механизациялаш бўйича ишлар ҳам тугалланди.

Партия ташкилоти рационализаторлар ҳаракатини кенгайтиришга катта аҳамият бермоқда. Рационализатор ва ихтирочилар ҳар томонлама рағбатлантирилади, уларнинг ижодий изланишлари учун зарур шароитлар яратиб берилган, темалар рўйхати тузилган. Бу новаторларимиз сафининг ортиб боришига ёрдам бераяпти. Етти йилликнинг ўтган йиллари давомида цехимизда 300 дан ортиқ новаторлик таклифи жорий қилинди. Бунинг эвазига бир миллион сўмдан ортиқ давлат маблағи тежаб қолинди.

Партия бюроси техника прогрессига ёрдам берадиган турли хил ватанпарварлик ҳаракатларини ривожлантиришга аҳамият бераяпти. Масалан, цехимиз коммунистлари корхонада меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича иқтисодий бюролар ташкил этиш ҳақида ташаббус билан чиқдилар. Бу бюро ўзининг кенг активига эга, унга аъзо бўлган ишчилар, инженер-техник ходимлар, коммунист ва партиясизлар ишлаб чиқаришнинг кемтик жойларини бартараф этиш учун, исрофгарчиликларга қарши қатъий курашмоқдалар. Цехда илғор иш методи мактаблари ишлаб турибди. Бу мактабларда ишлаб чиқариш новаторлари ўзларининг иш тажрибаларини ҳамкасбларига ўргатмоқдалар. Масалан, агрегатчи Тоир Ҳолиқов ўз иш тажрибаси ҳақида бир неча марта машғулот ўтказди, ишда қандай қилиб юқори кўрсаткичларга эришаётганлигини батафсил гапириб берди.

Бошланғич партия ташкилоти қиладиган ишлар жуда кўп. Цехимизда фойдаланилмаётган ички резервлар битмас-туганмасдир. Коммунистларимиз бу масалага ҳам эътиборни кучайтирадилар.

М. АБДУРАЗЗОҚОВ,
«Тошкенткабель» заводи оғир шлангли кабеллар цехи партбюросининг секретари.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„Ҳошимов, тошбағир одамсиз!"

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг шу йил 43-сонида босилган «Ҳошимов, тошбағир одамсиз!» сарлавҳали материалида Бўстонлиқ районидаги Ленин номли колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари Собит Ҳошимов қайлиғи Ольгани боласи билан уйдан чиқиб кетишга мажбур қилгани, уларга моддий ёрдам бермай оталик бурчини бўйнидан соқит қилгани, ҳатто ёрдам сўраб ёзган хатларини жавобсиз қолдирганн танқид қилинган эди.

Бу материал ҳақида Бўстонлиқ район партия комитетининг секретари ўртоқ Караткова редакцияга қуйидагиларни хабар қилди:

Материал колхоз бошланғич партия ташкилотининг йиғилишида муҳокама қилинган ва унда кўрсатилган фактлар тўғри деб топилган. С. Ҳошимов колхозда обрўсини йўқотиб қўйгани ва партия ташкилотчиси сифатида бир қанча нуқсонларга йўл қўйиб келганлиги учун партия ташкилотининг секретарлиги вазифасидан бўшатилган. Ўғли вояга етганича унинг тарбияси учун доимий моддий ёрдам бериб туриш Ҳошимов зиммасига юклатилган.

„Югуравериш билан иш битмайди"

Шу сарлавҳа остида газетамиз 26 май сонида босилган танқидий мақолада Бўка районидаги «Ленин йўли» ва «Октябрь 40 йиллиги» колхозларида меҳнат интизоми бўшаштириб юборилгани, далада ишловчи колхозчилар ва механизмларнинг сони, ишлов берилган ғўза майдонининг миқдори маълумотларда ошириб кўрсатилиши тўғрисида ёзилган эди.

Бўка район партия комитетининг секретари ўртоқ Ҳ. Обидовнинг редакцияга маълум қилишича мақола район партия комитети бюросининг мажлисида ҳамда «Ленин йўли» ва «Октябрь 40 йиллиги» колхозлари бошланғич партия ташкилотларининг умумий йиғилишларида муҳокама қилинган. Йўл қўйилган камчиликларни бартараф қилиш, ғўза парваришининг сифати ва суръатини яхшилашга қаратилган бир қатор амалий тадбирлар белгиланган.

„Шу ҳам инсофданми?

Пискент район коммунал хўжалик бўлимининг мудири ўртоқ Ҳайдаров райондаги бирдан-бир санитария машинасининг бочкасини олиб ташлаб, ундан ўринсиз фойдаланиб келган. Ана шу тўғрида газетамизнинг 25 май сонида юқоридаги сарлавҳа билан танқидий хабар босилган эди.

Район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Ю. Теппернинг редакцияга маълум қилишича, хабарда келтирилган фактлар тўғри деб топилган. Санитария машинаси ҳозир қайта тикланган ва фақат белгиланган мақсадлардагина фойдаланилади.

Район ижроия комитети ўртоқ Ҳайдаровни келгусида бундай ҳолларга йўл қўймаслиги ҳақида огоҳлантирган.

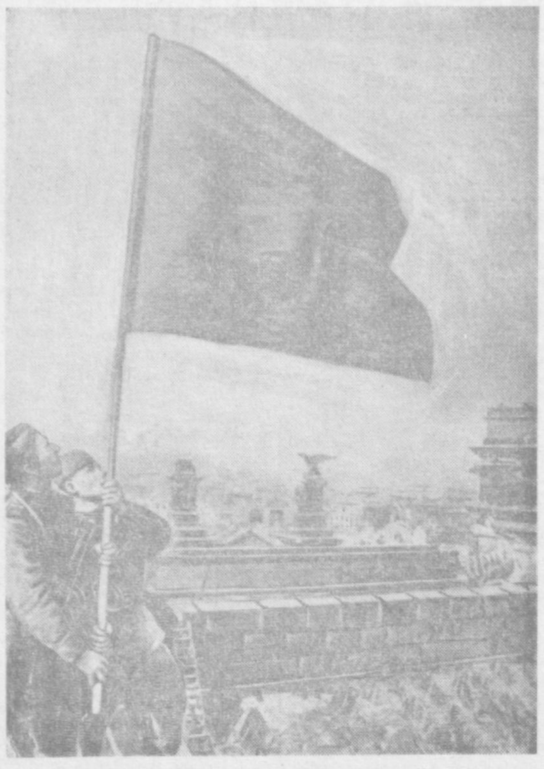

Совет халқининг Улуғ Ватан уруши ғалаба билан тугалланган куни фашистлар уяси — Рейхстаг устида ғалаба байроғи мағрур ҳилпиради.

ФРОНТДАН ХАТЛАР

Улуғ Ватан уруши йилларида мамлакат ҳимоясига отланиб, шарафли жангга кирган жуда кўп миллат вакиллари орасида ўзбек халқининг фарзандлари ҳам бор эди. Фронтлардаги қаҳрамонлик ўзбекистонлик жангчиларнинг ҳозирда Ўзбекистон ССР давлат марказий архивида сақланаётган хатларида ҳам ўз ифодасини топган.

Марказий архивда фронтдан ёзилган 3 мингдан ортиқ хат сақланмоқда. Ўзбекистон КП Марказий Комитети, республика ҳукумати номига, «Правда Востока», «Қизил Ўзбекистон» газета редакциялари, Ўзбекистон радио комитети ва жангчилар урушгача ишлаб турган корхона ҳамда ташкилотларга йўлланган бу хатларда Қизил Армия жангчиларининг жанговар ишлари, фронт ҳаётининг қийинчиликлари ва уни шараф билан енгилгани тўғрисида ҳикоя қилинади. Ёшларни оташин ватанпарварлик, коллективизм, ижтимоий бурчга ва коммунизм ғояларига садоқат руҳида тарбиялашда бу хатлар катта аҳамиятга эгадир. Шунинг учун ҳам архив ходимлари бу хатларни муҳим ҳужжат сифатида синчиклаб ўрганиб, кенг китобхонлар оммаси учун нашр этишга тайёрламоқдалар.

Мана, олдимизда фронтдан келган даста-даста хатлар.

Уларнинг кўпчилиги оддий ўзбек жангчиларининг қаҳрамонлигига бағишланган. Н-қўшилма сиёсий бошқармасининг бошлиғи ўзбек халқининг шонли фарзанди Аҳмад Тошматовнинг қаҳрамонлиги тўғрисида Ўзбекистон КП Марказий Комитетига 1942 йил 18 ноябрда ҳаяжонли хат ёзиб юборган: «Аҳмад Тошматов жангда биринчи номерли пулемётчи сифатида қатнашиб, мардлик ва қаҳрамонлик намунасини кўрсатди. У ўз пулемётининг қирғин келтирувчи ўқлари билан фашистлар атакасини уч марта барбод қилди ва душманни ўз позициясига улоқтириб ташлади.

Шиддатли жанг давомида унинг ёрдамчиси ярадор бўлиб пулемёт бузилиб қолади. Аҳвол оғирлашди, бундан фойдаланган фашистлар асирга олиш мақсадида Тошматовни қуршай бошладилар. Лекин жасоратли пулемётчи ўзини йўқотмади. Совет жангчисининг улуғ қасамига содиқ бўлган Тошматов фашистлар қуллигига тушишдан кўра ўлимни афзал кўрди.

Гитлерчилар халқаси борган сари яқинлашарди. Гранатани мўлжаллаб туриб отган довюрак жангчи қуршаб келаётган гитлерчиларни ер тишлатди. Сўнгра тезликда пулемётни тузатиб душманга ўт очишда давом этди. Шундай қилиб фашистларнинг тўртинчи атакаси ҳам барбод бўлди. Ана шу кучлар тенг бўлмаган шиддатли жангда ўзбек халқининг шонли ўғли ғалабага эришди.

Довюрак жангчи, Ватанимизнинг оташин ватанпарвари пулемётчи Аҳмад Тошматов юзга яқин фашистни ўлдирди, аммо бир қадам ҳам орқага чекинмади. Кўрсатган фидокорлиги ва қаҳрамонлиги учун Аҳмад Тошматов давлат мукофотига тавсия қилинди».

1943 йил 24 апрелда бир группа қизил гвардиячилар томонидан ёзиб юборилган хатни ўқиб, 19 ёшли Фозилжон Тўйчибоевнинг қаҳрамонлиги билан танишамиз. «Бу 1943 йил 16 февралда бўлган эди, — деб ёзишади жангчилар. — Бизнинг гвардиячилар қисми К. пунктига ҳужум бошлашди. Она тупроғимизга ўрнашиб олган немислар уйлар ва ДЗОТлардан туриб қутирган бўрилардек увлашарди. Олдимизни ўқ девори тўсиб олди десак бўларди. Ана шу деворни ҳеч қандай тирик жон тешиб ўтолмайдиганга ўхшади.

Шунда қўлига қизил байроқ кўтарган Фозилжон Тўйчибоев олдинга отилиб чиқди. У олдинга югургач, биз ҳам кетидан кўтарилдик. Ёш қаҳрамон биринчи бўлиб қишлоққа кириб келди. Қисувга чидаш беролмаган немислар қўрқоқ чиябўрилардек тумтарақай бўлиб кетишди. Фозилжон қўлидаги байроқни уй томига ўрнатди. Лекин худди шу пайтда унинг яқинида душман снаряди портлади ва Фозилжон қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Ҳукуматимиз қаҳрамонни «Қизил Байроқ» ордени билан мукофотлади».

Архивда сақланаётган хатлардан халқимизнинг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган қаҳрамонлигини кўрсатувчи мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Бу хатлар ўзбек халқи фарзандларининг жангдаги фидокорлигини кўз ўнгимизда гавдалантириш билан бирга, бутун дунёда тинчлик учун курашга бўлган эътиқод ва интилишимизни оширади, яна урушни қўмсаётган империалистларга нафратимизни кучайтиради.

Р. АЛИМОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат Марказий архиви бошлиғининг ўринбосари.

ВАТАННИНГ СОДИҚ ФАРЗАНДЛАРИ

Биз 1941 йил 22 июнь — якшанба кунини сира ёдимиздан чиқармаймиз. Шу куни тонгда фашист галалари бизнинг еримизга, Ватанимизнинг гуллаб-яшнаб турган шаҳар ва қишлоқларига хиёнаткорона бостириб кирдилар. Бундан 21 йил муқаддам бошланган бу уруш мамлакатимиз учун, совет халқи учун жуда катта синов бўлди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет ҳукумати мамлакатимизнинг барча материал ресурслари ва совет халқининг қудратли маънавий кучини Ватан ҳимоясига, душманни тормор келтиришга сафарбар этди. Шу туфайли Ғарбий Европанинг қарийб ҳамма ресурсларига эга бўлган ва жаҳон империализми қўллаб-қувватлаган маккор душман — фашистлар устидан тарихий ғалаба қўлга киритилди.

Уруш йилларида Ўзбекистон партия ташкилоти КПССнинг жанговар отрядларидан бири сифатида республика меҳнаткашларининг ватанпарварлик кўтарилишига раҳбарлик қилди. Республикамиз Совет Армиясининг энг кучли арсеналларидан бири сифатида фронтни қурол-яроғ, ўқ-дори ва озиқ-овқат билан таъминлаб турди. Барча қардош республикалар қатори Ўзбекистондан ҳам жангчилар юборилиб, қуролли кучларимиз сафи тўхтовсиз тўлдириб турилди.

Ўзбек халқининг фарзандлари фронтда социалистик Ватанга ва Коммунистик партияга чексиз садоқат намуналарини кўрсатдилар. Улар халқимизни озодликдан маҳрум қилмоқчи бўлган маккор душманни беқиёс мардлик ва жасорат билан енгдилар. Мамлакатимиз архивларида ва биринчи навбатда ССР Иттифоқи Мудофаа министрлигининг архив фондларида кишиларимизнинг кўрсатган қаҳрамонликларидан далолат берувчи бебаҳо материаллар сақланмоқда. Лекин шахсга сиғиниш даврида ана шу материаллардан тадқиқотчилар фойдаланиш имкониятига эга эмас эдилар. Бу қимматли материаллардан кундалик агитация ва пропаганда ишимизда ҳам фойдаланилмай келди. Ҳозирда эса озодлик ва мустақиллик учун, кекса ота-оналаримиз, рафиқаларимиз ва бегуноҳ гўдакларимиз учун фашистлар билан ҳаёт-мамот жанги олиб борган довюракларнинг қаҳрамонлиги тўғрисидаги материаллар кенг халқ оммасининг мулки бўлиб қолмоқда. Улуғ Ватан урушининг қаҳрамонлик саҳифалари ёшларимизни тарбиялашда айниқса катта аҳамиятга моликдир.

Тўғри, шу пайтгача ўзбек халқи фарзандларининг Улуғ Ватан уруши фронтларида кўрсатган қаҳрамонликлари тўғрисида бир қанча мақолалар, брошюралар ва китоблар яратилди. Лекин бу асарлар юқорида кўрсатилган сабабга кўра умумий тарзда, конкрет ҳужжатлардан фойдаланилмай ёзилган. Китобхонларга ўзбекистонлик кўпгина Ватан уруши қаҳрамонларининг номи маълум бўлса ҳам, лекин улар ана шу жангчиларнинг қайси қисм составида ва қайси фронтда жанг қилганлигини билмайдилар. Ваҳоланки бу ҳақда халқимизга, айниқса ёшларга ишончли манбаларга асосланган аниқ гапларни айтиш керак.

Ушбу кичкинагина мақолада бу вазифани адо этиш қийин, албатта. Мазкур сатрларнинг автори бу ҳақда тўплаган материаллари асосида махсус китоб тузиш ниятида. Ҳозирча эса ўзбек халқи фарзандларининг қаҳрамонлиги ва қардош халқлар билан дўстлигини кўрсатувчи айрим лавҳаларни келтириш билан кифояланамиз.

1943 йил ёзида Курск халқасидаги мағлубиятдан сўнг фашистлар қўмондонлиги кучли сув тўсиғи — Днепрга катта умид боғладилар. Гитлерчилар пропагандаси Днепрда мустаҳкам истеҳком қурилмоқда, совет жангчилари уни ёриб ўтолмайди, деган овозаларни зўр бериб тарқатди. Бироқ қаҳрамон Совет Армияси душманнинг ҳамма ниятларини пучга чиқарди. Унинг шонли қисмлари 1943 йил сентябрида бу энг йирик сув тўсиғини енгиб ўтдилар. Бу муҳим операцияни бажаришда минглаб совет жангчилари ўзларини кўрсатдилар. Днепрни кечиб ўтган жангчилар орасида серқуёш Ўзбекистон вакиллари ҳам бор эди. Комсомол Ислом Усмонов, коммунистлардан Саидусмон Қосимхўжаев, Камол Жамолов, Тошмамат Жумабоев, Файзулла Йўлдошев ва Содиқ Алиназаров, Ўразбой Жуманиёзов, Тўхтасин Мирзаев, Бўтабой Содиқовлар шулар жумласидандир. Бу довюракларнинг ҳаммасига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилган.

Днепр кечиб ўтилган кунларда автоматчи Ўрозбой Жуманиёзов Марказий фронтдаги 226-ўқчилар дивизиясининг 985-полкида хизмат қилган. 1943 йил 26 сентябрга ўтар кечаси душманга шиддатли ҳужум қилиш учун жасур автоматчига младший лейтенант сапёр Сотченко группасида Днепрни кечиб ўтишга буйруқ берилади. Довюрак, ғайратли Жуманиёзов ана шундай қизғин жангларда доим энг масъулиятли вазифаларни бажарарди. Ўлим ҳеч қачон уни қўрқита олмаган. Ушбу вазифани бажаришда ҳам у муваффақиятга ишонган ҳолда ҳаракат қилди. Группа душманга сездирмасдан Днепрнинг ўнг қирғоғига ўтиб олди. Қирғоқ бўйини эса душман босиб ётипти. «Қирғоқни тезда кўздан кечириш керак», — деди-да у дарҳол разведкага киришди. Бизнинг қисмлар эса сапёрлар группаси очган йўлдан кечиб ўта бошлашди. Тонгга бориб шиддатли жанг бошланиб кетди. Жуманиёзов ўз содиқ автоматидан ўт очиб душманни қийратарди. Бу олишувда немисларнинг 25 солдат ва офицери ер тишлади.

СССР Олий Совети Президиумининг Ўрозбой Жуманиёзовга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони бериш тўғрисидаги ёрлиғи ҳозир Қорақалпоғистон АССР, Шовот районидаги КИМ номли колхозда сақланмоқда.

Уруш қизғин бораётган 1943 йилнинг кузида гвардиячи жангчи Тўхтасин Мирзаев Степной фронтидаги 10-гвардиячи дивизиянинг 30-гвардиячи ўқчилар полкида хизмат қилган. 1943 йил 3 октябрида 106.7 деб белги қўйилган (Мишурин Рог қишлоғи яқинида) тепаликни олишда Мирзаев қаҳрамонлик ва иродалилик намунасини кўрсатади. У ана шу тепаликдаги қўрғонга биринчи бўлиб ёриб кириб, душманнинг 15 га яқин автоматчисини қириб ташлайди, қўл пулемёт расчётини йўқ қилиб, пулемётни ўлжага олади. Контратака вақтида Мирзаев ўрнак кўрсатиб, қуролдош дўстларини душман устига бошлайди. Бу тўқнашувда душман юзга яқин солдат ва офицерларини йўқотади. Шулардан 40 таси шахсан Мирзаевнинг ўқидан ўлади. СССР Олий Совети Президиуми 1943 йил 20 декабрдаги Фармони билан Тўхтасин Мирзаевга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини берди.

Улуғ Ватан уруши бошланган вақтда Бўтабой Содиқов Қизил Армия сафида хизмат қиларди. У Волга ва Курск халқасида бўлган шиддатли жангларда қатнашди. Днепр кечиб ўтилган тарихий кунларда Бўтабой Содиқов Марказий фронт составидаги 167-гвардиячи артиллерия полкида танк командири эди.

— Днепр — бу менинг Сирдарём! Киев — бу менинг қадимги Самарқандимнинг замондоши, — деган эди Бўтабой ўз дўстларига. Украинанинг қудратли дарёси Днепр қирғоғи тепалигида туриб жафокаш Киев ва азим дарёни кўздан кечираркан, Ўзбек жангчисининг ана шу сўзларида Улуғ Ватан урушидаги тарихий ғалабани таъминлаган қудратли омиллардан бири — совет кишиларининг бузилмас дўстлиги ўз ифодасини топган. Ана шу дўстликнинг ҳис-туйғуси Содиқовнинг ҳам номини унутилмас шон-шуҳратларга буркади.

Ҳозир ўзбек халқи Коммунистик партия раҳбарлигида, барча совет халқлари билан бир жон-бир тан бўлиб КПСС янги Программасида белгиланган буюк планларни амалга ошириш учун курашмоқда. Бу буюк жангда эришилган ҳар бир муваффақият ҳозирги хушчақчақ кунларимиз деб ўз жонини фидо қилган қаҳрамон жангчилар хотираси учун энг яхши ёдгорликдир.

Т. ЖЎРАЕВ,
тарих фанлари кандидати.

АБАДИЙ ОЛОВ

Малахов қўрғонида
Ёнар бир сўнмас олов
Кечмиш жанг майдонида
Осмонга ўрлар лов-лов.
Олисдан ёнар тоғдай
Ҳузурига имлайди.
Яқиндан ол байроқдай
Ҳилпирайди, тинмайди.
У сўнмасмиш ҳеч қачон,
Унга сўнмоқ эмиш ёт.
Тоғлар бўлса ҳам талқон,
У қолармиш барҳаёт.
Чунки унда бор дерлар
Минг-минг қаҳрамон жони.
Мангу мунаввар дерлар
Не-не мардлар виждони.
Бунда тинчлик ҳукмрон,
Олов ёнади ял-ял.
Гўё сон минг қаҳрамон
Қаршилар тутиб машъал.

Зоҳиджон ОБИДОВ
Севастополь.

ҲАМҚИШЛОҚЛАР ФАХРИ

«Ховос» совхози чорвадорларининг ҳузурига бораётиб, йўл-йўлакай Совот қишлоғига тушиб ўтдик. Қишлоқнинг қоқ ўртасида бир дўнглик бор. Қуюқ дарахтлар бағридаги бу дўнгликда кўркам қабр қад кўтарган. Панжара яқинига бориб ичкарига назар ташладик. Ойнадек силлиқланган катта мармар тошга зарҳал ҳарфлар билан мана бу сўзлар ўйиб ёзилган: «Жўрахон Усмонов. Совет Иттифоқи Қаҳрамони. Гвардия лейтенанти. 1923—1945 йиллар».

Жўрахон Усмоновнинг фаолияти билан батафсилроқ танишишга ошиқдик. Сўраб-суриштириб қаҳрамон билан бирга фронтга жўнаган, бирга жанг қилган кишиларни топдик. Улар билан ҳамсуҳбат бўлсангиз, қаҳрамон бошидан кечирган воқеаларни равшан ҳикоя қилиб беришади. Мана, бу ҳикояларнинг бир-икки шингили...

... Улуғ Ватан урушининг даҳшатли кунлари бошланганда Жўрахон энди 19 баҳорни кўрган йигит эди. Ўша кезларда у мактабда тарих ва география муаллими ҳамда пионер вожатийси бўлиб ишларди. Қалбида фашист газандаларига нисбатан нафрат ўти аланга олган бу йигит чақирув повесткасини ҳам кутиб ўтирмасдан, ўз илтимоси билан фронтга жўнади.

У дастлаб ёш жангчилар таълим олаётган қисмга бориб қўшилди. Бу ерда жанг қилишнинг йўл-йўриқларини чуқур ўрганиб олди. Жўрахонларнинг қисми фронтга етиб келганида жангчиларимиз Орёл шаҳри учун жон бериб, жон олаётган эдилар. Қалби Ватанга муҳаббат, қонхўр душманга нафрат ҳисси билан суғорилган Жўрахон жанг майдонида мардлик кўрсатди. Бу хизмати эвазига унга старший сержант унвони берилди ва у отделениега командир қилиб тайинланди.

Жўрахоннинг отделениеси душманни қувиб Сож дарёси қирғоғига келиб тўхтади. Дарёнинг нариги томонини тиш-тирноғи билан қуролланган газандалар ишғол қилиб ётишарди. Нима қилиш керак? Бу жумбоқ ҳамманинг фикрини қамраб олди. Шунда қўмондонлик Жўрахонга ўз бўлинмаси билан нариги қирғоққа ўтиб олишни, то орқа томондан мадад кучларимиз етиб келгунича душман қаршилигини қайтариб туришни топширди.

Тун. Сокинликни фақат дарё қирғоғида қуриллаётган қурбақаларнинг товушигина бузиб турипти. Жўрахон шу қулай фурсатдан фойдаланиб, ёнига жангчилардан олди-да қайиқ билан нариги қирғоққа томон йўналди. Эҳтиёткорлик билан икки қирғоқдаги икки дарахтга арқон тортилди. Шундан сўнг бошқа жангчилар ҳам арқонга осилиб нариги қирғоққа ўтиб олишди. Шу пайт душман томондан ёмғирдай ўт ёғила бошлади. Гитлерчилар жангчиларимизнинг ҳаракатини пайқаб қолишган эди. Бўлинма командири Жўрахон дарҳол қарши ҳужумга ўтишни буюрди. Икки ўртада отишма бошланди. Ниҳоят дастлабки ютуқ қўлга кирди. Душман ўз позициясини ташлаб бир мунча орқага чекинишга мажбур бўлди. Энди жангчиларимиз атакага киришди. Буни қарангки, шу топда ўқлар ҳам, гранаталар ҳам тугаб қолди. Жўрахон кўп ўйлаб ўтирмади, ғанимат вақтни бекор ўтказмай найза билан жанг қилишни буюрди. Қаттиқ найзабозлик жанги бошланиб кетганда тонг ёриша бошлаган эди.

Найзабозлик жуда авжига чиққан бир пайтда орқа томондан мадад кучларимиз етиб келиб, Жўрахоннинг бўлинмасини шатакка олдилар. Душман Сож дарёсидан анча узоққа улоқтириб ташланди.

СССР Олий Совети Президиумининг 1944 йил 14 январдаги Фармонига мувофиқ гвардия лейтенанти Жўрахон Усмоновга Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон берилди. Шундай қилиб ўзбек элининг мард ўғлони Жўрахон Усмонов 21 ёшида қаҳрамон бўлди.

Жўрахон Усмонов она-Ватан учун бўлган қаттиқ жангларда уч марта оғир ярадор бўлган эди. У шу жароҳатларнинг зарбидан 1945 йил 14 февралда ўзи туғилиб ўсган Совот қишлоғида вафот этди...

Мана, Улуғ Ватан Уруши бошланган кунга 21 йил бўлди. Бугун ҳамма қатори совотликлар ҳам ўз ораларидан чиққан ажойиб қаҳрамонни фахр билан эсга олмоқдалар. Ҳа, халқимиз ўз қаҳрамонларини унутмади, унутмайди ҳам!

Ш. ШУҲРАТОВ.
Янгиер, Совот қишлоғи.

Суратда: Совот қишлоғида Жўрахон Усмонов хотирасига ўрнатилган ёдгорлик.

Автор фотоси.

Совет Ўзбекистонига бағишланган кеча

Калинин кўчасида жойлашган бу уйда барча қитъалардан келган меҳмонларни учратиш мумкин. Африка, Осиё, Америка, Европа, Океания мамлакатларидан келган бу кишилар хилма-хил кийимда бўлиб, турли тилда гаплашар эдилар. Дипломатлар ва туристлар, спортчилар ва студентлардан иборат неча юзлаб кишилар чет мамлакат халқлари билан Дўстлик уйига келмоқдалар. Улар иш билан, билим олиш учун ёки мамлакатимиз ҳаёти билан яқинроқ танишиш истаги билан Москвага келганлар.

19 июнда Дўстлик уйида ўтказилган кеча Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасига бағишланган эди. Бу ерга келган кўп меҳмонларни, шу жумладан Москвадаги бир қанча дипломатик вакилликлар ва миссияларнинг бошлиқлари ҳамда ходимларини, шунингдек «Япония-СССР» жамиятининг делегациясини Ўзбекистоннинг фан, саноат, санъат арбоблари кутиб олдилар.

Меҳмонлар Ўзбекистон ССР Маданият министри С. М. Муҳаммедов ва Тошкент тўқимачилик комбинатининг смена мастери С. Р. Мусаеванинг Совет Ўзбекистони тўғрисидаги ҳикоясини зўр эътибор билан тингладилар. Дўстлик уйи залларида ташкил қилинган бадиий фотосуратлар виставкаси ана шу ҳикояни тўлдиргандек бўлиб кўринар эди. Меҳмонлар совет кишиларининг ижодий меҳнатини акс эттирган суратлар билан ғоят қизиқиб танишдилар.

Республика артистларининг чиқишлари Ўзбекистон маданиятининг гуллаб-яшнаганлиги ҳақида бундан ҳам яхшироқ ҳикоя қилиб берди. Улар концерт қўйиб бердилар. Одамлар билан лиқ тўлган зал концерт қатнашчиларини қизғин олқишлади.

«Япония-СССР» жамиятининг делегатлари дўстлик белгиси сифатида Ўзбекистон санъат арбобларига турмушда ва меҳнатда бахт тилаш символи бўлган балиқчилар курткасини совға қилдилар.

Кинозалда Тошкент киностудияларининг фильмлари намойиш қилинди.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасига бағишланган кеча самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Е. ЕФИМОВ,
(ЎзТАГ махсус мухбири).
Москва.

Халқаро аҳвол

БМТ Хавфсизлик кенгашида

НЬЮ-ЙОРК, 21 июнь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг кечаги мажлисида Кашмир масаласи юзасидан мунозара давом этди.

Кенгаш мажлисига Ҳиндистон ва Покистон вакиллари таклиф этилган эди.

Мунозара жараёнида сўзга чиққан Венесуэла ва Чили делегатлари Ҳиндистон ва Покистон вакилларининг баёноти юзасидан «мамнуният» билдирдилар. Бу вакиллар, бизнинг ҳукуматларимиз куч ишлатиш ниятида эмас, деб айтдилар.

Хавфсизлик Кенгашининг мажлисида ҳеч қандай конкрет таклифлар ва резолюциялар тақдим қилинмади.

Бундесвер французлар элида

ПАРИЖ, 21 июнь. (ТАСС). Ғарбий Германия бундесвери офицерларининг дастлабки группаси Монтобан шаҳрига (Тарн ва Гаронна департаменти) келди, деб хабар беради «Юманите» газетаси. Шу йилнинг август ойида 1.200 ғарбий герман солдати таълим олиш учун бу ерга келади.

Шу муносабат билан Франция қуролли кучлар министрлиги Монтобандаги ҳарбий лагерь бинолари ва казармаларини ремонт қилиш учун 5 миллион франк ажратди.

«Юманите» таъкидлаб ёзадики, шаҳар аҳолиси иккинчи жаҳон уруши йилларида гитлерчилар қаршилик кўрсатиш ҳаракатининг иштирокчилари бўлган француз ватанпарварларини шаҳарнинг марказий майдонида қандай қилиб осганликларини ҳали унутгани йўқ.

БИР ҲАФТАДА 200 ЗАБАСТОВКА

НЬЮ-ЙОРК, 20 июнь. (ТАСС). Ўтган ҳафта ичида Қўшма Штатларда 200 дан зиёд забастовка бўлганлиги рўйхатга олинган. Шимолий Калифорниядаги бинокор ишчиларнинг забастовкаси энг йирик забастовкадир. Бу забастовкада 100 мингдан кўпроқ киши қатнашмоқда. Мамлакатнинг 50 штатидаги қурилиш саноатида ишловчи 120 минг киши забастовка қилди. Забастовкачилар иш ҳақини оширишни талаб қилдилар.

Огайо штатидаги Форд автомобиль заводлари ишчиларининг забастовкаси катталиги жиҳатидан иккинчи ўринни эгаллайди. Забастовка қилган 50 минг киши меҳнат шароитини яхшилашни талаб қилмоқда.

Яна бир ядро бомбаси океанга тушди

НЬЮ-ЙОРК, 20 июнь. (ТАСС). Қўшма Штатлар Тинч океандаги Жонстон ороли районидаги космик фазода ядро портлатишини бугун яна амалга ошира олмади. Америка информация агентликларининг хабар беришларича, ядро зарядини олиб борган «Тор» ракетаси учирилгандан кейин кўп ўтмай, техникавий нуқсонлар сабабли ердан берилган команда билан портлатилди. Ракетанинг пармачалари ва ядро заряди океанга тушди. Ядро заряди портламади.

ТЕЛЕГРАФ ХАБАР ҚИЛАДИ

✦ СССРнинг Польша Халқ Республикасидаги элчиси А. Б. Аристов СССР Министрлар Советининг Раисининг ўринбосари К. Н. Руднев бошлиқ совет ҳукумат делегациясининг Польшага келганлиги муносабати билан Варшавада қабул маросими ўтказди.

✦ АҚШ давлат секретари Раск самолётда Европага жўнаб кетди. У, 10 кунлик сафар қилади. Бу сафар вақтида у, Париж, Ғарбий Берлин, Бонн, Рим, Лондон ва Лиссабонга боради ҳамда НАТОга кирувчи мамлакатлар ҳукуматларининг раҳбарлари билан музокаралар олиб боради.

✦ «Берёзка» хореография ансамбли Буэнос-Айресга келди. Бу ансамбль бунгача Бразилия ва Чилида томошалар кўрсатган эди.

✦ Япония ҳукумати эълон қилган «Оқ китоб» маълумотларига биноан; 1961 йилда Японияда рўй берган кўча ҳодисаси вақтида 12.865 киши ҳалок бўлган, ярадор бўлган кишиларнинг сони эса, уч юз минг кишидан ошган.

✦ Япониянинг Канто районида одатдан ташқари йирик дўл ёғди. Дўлнинг катталиги товуқ тухумининг катталигига баравардир. Район аҳолисига жуда катта моддий зарар етказилди. Бу зарар юз миллионлаб иенага баравардир. Неча минглаб гектар майдондаги ҳосил ва экинлар нобуд бўлди.

✦ Сиднейдаги суратлар галереясида совет графикасининг виставкаси очилди. Виставкада совет рассомларининг 140 дан ортиқ асари бор. (ТАСС).

Ҳ. М. Абдуллаевнинг дафн этилиши

21 июнда Тошкент жамоатчилиги ва меҳнаткашлари кўзга кўринган совет олими, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг аъзоси, геология-минералогия фанлари доктори, профессор, СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ленин мукофоти лауреати Ҳабиб Муҳамедович Абдуллаев билан видолашдилар. Марҳумни дафн этиш маросими Чиғатой қабристонида бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари М. Абдураззоқов, Р. Қурбонов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ф. Е. Титов, И. И. Федюнинский, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолигига кандидат Қ. Мурғазоев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари И. М. Нажесткин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов, министрлар, олимлар, жамоатчилик вакиллари Ҳ. М. Абдуллаев тобути ёнида фахрий қоровулда турдилар.

Қабристонда мотам митинги бўлиб ўтди.

Шаҳар жамоатчилигининг вакиллари ва меҳнаткашлар марҳумнинг қабрига гулчамбарлар қўйдилар. (ЎзТАГ).

БИЛДИРИШ

Ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти бугун 22 июнда кеч соат 6 да матбаачилар клубида (Братская кўчаси, 35) бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИЗОР

22 ИЮНДА

Ўзбек тилида: 18.00 — Урушга йўл қўйилмайди (ёшлар учун). 18.30 — Телевизион янгиликлар. 18.45 — Коммунизм қуриш даврининг экономикаси (телевизион лекторий). 19.05 — Сатира ўти билан.

Рус тилида: 19.30 — Пойтахтимиз меҳмонлари циклидан М. Горький номидаги рус драма театридан Совет Армияси марказий театрининг «Театр майдони» спектакли олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — (ёзги бино) — Охунбобоев номли Андижон область муздрама ва комедия театри гастроллари — 22 ва 23/VI да Нодира. Кеч соат 9 да бошланади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/VI да Паранжи сирлари, 23/VI да Катта концерт.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Зумрад — «ВАТАН», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

1) Саҳнанинг нариги томонида — Америка, 2) Тунги пассажир — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Номаълум излар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Туғилган кунингиз билан — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, 11-40, кундуз 1 ярим ва кеч 6-50 минутда).

Рокко ва унинг биродарлари — «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 8-20 минутгача).

Тоғдаги тревога — «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 8-20 минут ва 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА.
(Сеанслар кеч соат 9 ва 10 яримда)

Оқ тўқа — «ОКТЯБРЬ».

Туғилган кунингиз билан — «ВАТАН», НАВОИЙ номли, «ФЕСТИВАЛЬ», «ПОБЕДА», «ШАРҚ».

1) Саҳнанинг нариги томонида — Америка, 2) Тунги пассажир — КАФАНОВ номли.

Чилонзор массив, 2-а уйда турувчи Ирма Александровна Шепилованинг 1 Май кўча, 54-уй, 24-квартирада турувчи Николай Власович Артамоновдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Ўзбекистон сил илмий-текшириш институти, Врачлар малакасини ошириш институти дирекциялари, партия ва касаба союз ташкилотлари ва Республика фтизиатрлар жамияти Сил институтининг директори, профессор Ш. А. Алимовга отаси **АЛИМ АКБАРОВНИНГ** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885 Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786. Секретариат — 34808. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 11091. Нашр. Г. 1618.